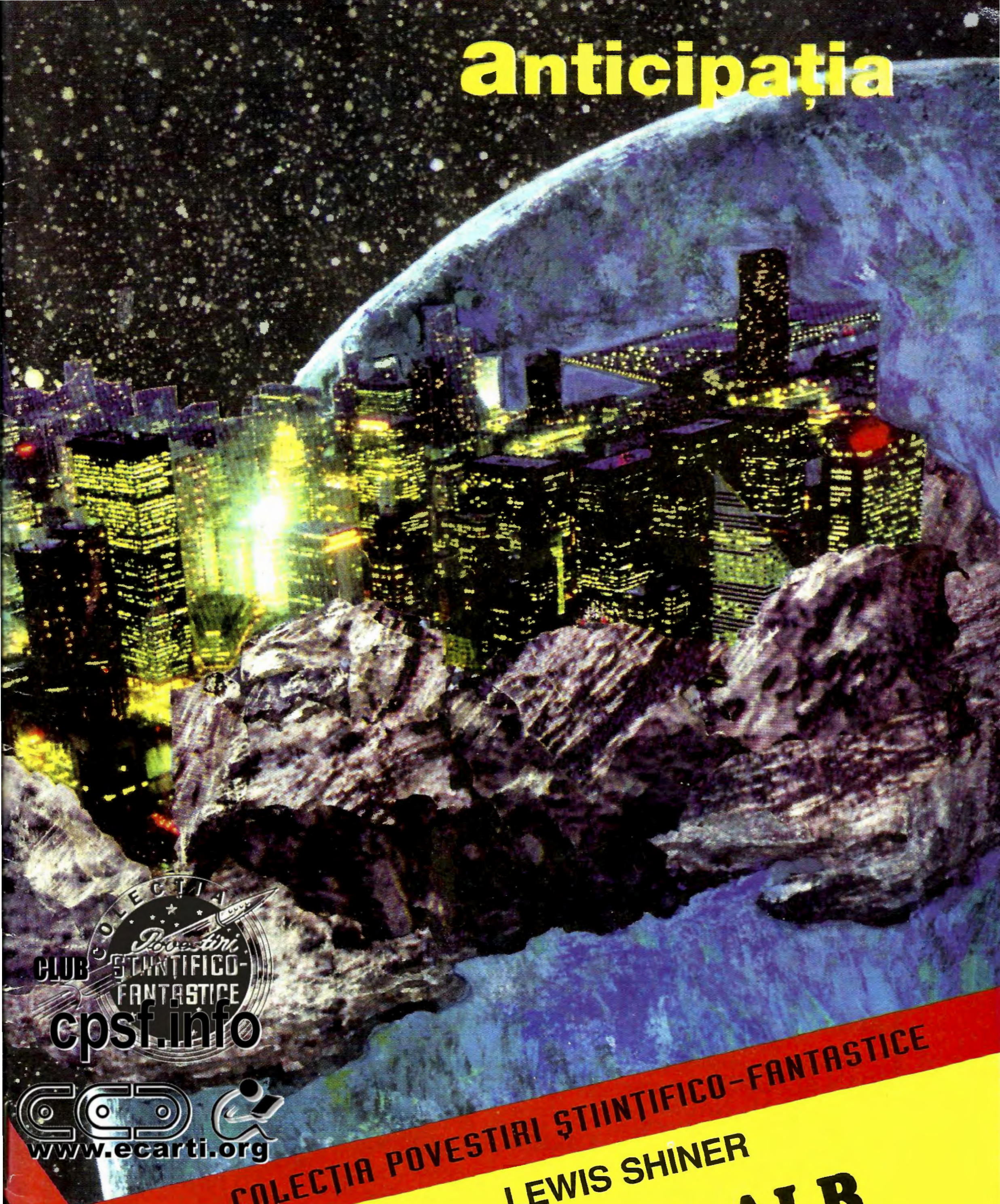
anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

LEWIS SHINER

ORAȘUL ALB

532

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J 40/6775/1991

Anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 532/martie/1996)
editată de S.C. „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ" S.A.

SUMAR

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU – director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Lei 1000

Coperta
MIHAI IONESCU

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MIGUREL NIŢULESCU

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti, cod 79781
Tel: 617 58 33 sau 223 15 40 int. 1151

Fax: 222 84 94
Tiparul: „INTERGRAPH" - tel. 220 49 35

Abonamentele se pot face la oficiile poştale, precum şi direct la redacţie.
Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 94 32
Telex: 11995
Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, ROMÂNIA

Drumuri la Înalta Poartă

Nu-i ușor să fii mic și să vrei să scoți capul la lumină. S-o ții morțiș că, deși ai numai 1,60 m cu tocuri cu tot, ești capabil să te bați cu giganții sub panouri, ba mai ai pretenția și că vâri mingea în coș pe sub nasul lor, de sus în jos, ca în campionatele americane de baschet.

Ei, cam asta este senzația pe care o ai când te duci să-ți reprezinți țara – la o competiție sportivă, la o serbare culturală, la un simpozion științific internațional sau – e cel mai greu! – la o întâlnire politică. Știi că nu te-ai născut neamț sau japonez (se vede în oglindă), că ești francofon doar ca urmare a unei stranii falii a istoriei (care a și copt această superbă limbă în care vă scriu), că urmaș al răzvrătiților din secolele trecute care au luat drumul Lumii Noi nu ești – fiindcă tu, țăran de mii de ani, pleci greu de-acasă – deci știi precis unde te așează ceilalți vecini de planetă – și totuși ești obligat să te așezi la start, gata să pornești, încovoindu-ți mușchii puternici, ascuțita ta minte și reflexele tale de supraviețuire pentru... saltul înainte, obligatoriu în bătălia asta încrâncenată pentru trenul progresului.

Câștigi campionate mondiale de gimnastică – și devii Nadia, zână a planetei Pământ –, bătălii în adâncul ribozomilor celulari – și ești „Nobel"-ul Palade – sau sunetele instrumentelor tale se înalță pe toate frecvențele posturilor de Radio-TV ale lumii – și ești Gheorghe Zamfir, Pan-ul muzicii moderne.

Ieși, deci, în lume, pentru că numai așa câștigi bătălia cu lumea. Îți strigi sus și tare pretențiile – căci numai așa ți le pot auzi ceilalți și poți astfel face alor tăi, de acasă, viața mai bună.

Dar nu-i ușor.

Am avut, anul trecut, o experiență cu UNESCO, Departamentul de Tineret.

S-a organizat la noi, urmare a inițiativei unui profesor român (Corneliu Dumitriu) și a bătăliilor mele cu bugetul, un fel de torent de acțiuni UNESCO, pentru mai bine de 1000 de tineri din 8 țări, care au făcut împreună: spectacole, tabere de calculatoare și arheologie, simpozioane științifice și saloane de inventică, toate încheiate cu un congres final, în care s-a adoptat Declarația de la Sinaia (pe care, de altfel, am prezentat-o cititorilor noștri), consfințind hotărârea tinerilor de a se implica în cultura și știința lumii. Primul rezultat al aventurii acesteia numită „Universitatea deschisă UNESCO pentru tineret" a fost: Departamentul de Tineret al UNESCO a preluat, printre activități, o mare parte a programelor de tineret ale

României. Al doilea rezultat: profesorul Corneliu Dumitriu a fost dat afară din serviciu, de un coleg de-al meu de guvern – succesul, exagerat, enervează suficienții. Al treilea: totuși, un *Centru UNESCO pentru Tineret* a apărut pe harta țării, o unitate – EUROTIN – a fost înființată pentru a strânge legăturile tinerilor români cu Uniunea Europeană, cu organizații din structura UNESCO, cu lumea bună a acestui sfârșit de secol. Iar în fruntea EUROTIN-ului (ulterior și în fruntea Departamentului de Tineret al MTS) a fost numit profesorul Corneliu Dumitriu – pentru că trebuie să ne respectăm valorile, pentru că trebuie să-i răsplătim pe cei care au inițiativă, curajul opțiunii, disponibilitate pentru cei din jurul lor.

De ce vă spun toate astea – unui public înclinat mai degrabă spre fantastic, spre fuga din realitate?

Pentru că eu am luat în serios ceea ce singur mi-am propus: numai Science Fiction-ul aplicat, adică numai imaginația, inteligența, inițiativele pot schimba lumea asta bolnavă în care trăim. Pentru că noi, fandomul SF – cum bine spunea Jack Cohen – reprezentăm vârful de lance al acestei schimbări. Și pentru că sper ca din mulțimea asta de creiere flexibile, elastice, capabile de performanță să-i pot atrage la marea aventură a schimbării țării pe cei care vor avea dorința *nu să se bată pentru un loc în trenul progresului, ci să reproiecteze în întregime trenul progresului!*

Avem de unde căci, mai toți, am făcut școală bună. Înțelegem lumea – asta și altele – și mișcările ei bruște nu ne iau prin surprindere. Suntem capabili să citim literele noilor alfabete. Vorbim limbile Turnului Babel. Putem ajunge departe.

Eu am ajuns, recent, la Bruxelles și Amsterdam, la două instituții fundamentale ale momentului politic în care ne aflăm.

La Bruxelles am vizitat, la sediul Uniunii Europene, pe câțiva membri ai comisiei „Youth for Europe II". Pe comisar însuși o cunoscusem în cabinetul președintelui Francois Mitterand, în urmă cu aproape patru ani, pe vremea când era Prim Ministru al Franței: doamna Edith Cresson. La o întâlnire din

toamna anului 1995 am reînnoit amiciţia – de care sunt sigur şi acum, ca francofon ce mă aflu. Dar comisarul Cresson lipsea (a doua zi de Paşti, de...), aşa că m-am întâlnit cu birocraţii şefi ai programului – de la care eu vreau, de altfel, un fleac de 1 000 000 ECU, nerambursabili, în cadrul fondurilor PHARE. Discuţia cu domnii Dibelius şi Tsolakis, cu doamna Promsberger a fost, în general, voioasă, în ideea că, sigur, de îndată ce dosarele programelor noastre de tineret vor fi gata (erau gata!), pe măsură ce şi celelalte ministere de la noi se vor fi pregătit pentru SOCRATES şi LEONARDO (aici am înghiţit în sec, cei de la învăţământ încă nu şi-au organizat o unitate de contact cu Europa), şi imediat ce vom avea disponibile sumele (mai spre toamnă) vom porni colaborarea noastră...

Mă rog, o vom porni, contaţi pe încăpăţânarea mea şi a colegilor, de altfel nu 1 milion de ECU ne va rezolva problemele. Las la o parte vizita în sine, să vă vorbesc despre Bruxelles, capitala Uniunii Europene, de fapt, despre problemele UE, cea spre care atât de tare tânjim. Fac din ele un inventar disparat, acordaţi-le sau nu importanţă, după cum sunteţi fiecare mai mult sau mai puţin pro-unionist.

Deci: contribuţiile majore pentru bugetul UE vin din partea Germaniei („locomotiva", cu 30% participare la bugetul UE), Franţa (18%), Italia (16%), Marea Britanie (12%), Spania (8,1%); cheltuielile (susţinerile) merg spre: Franţa (16,4% – mai ales pentru agricultorii frustraţi de pomana statului), Spania (13%), Italia (14%), Germania (11,3%), Grecia (8% – 4 miliarde ECU pe an!), Marea Britanie (7%), Portugalia (2,5 miliarde ECU) – şi de aici îmi pun întrebările: când va fi să fie (aderarea la UE), cât vom da şi cât vom lua? Şi cine va plăti costul sărăciei (România, Ungaria, Polonia, Bulgaria, Slovenia) din viitoarea UE lărgită? Ce se va întâmpla când statele fostei RF Iugoslavia se vor fi stabilizat şi îşi vor cere locul, meritat, în Europa?

Va funcţiona principiul vaselor comunicante, cel care a dus la redresarea drastică a Spaniei, la progresele Portugaliei şi Greciei – *pe seama contribuabilului* din Germania, Franţa Benelux?

Vizita la Bruxelles, la sediul mult discutatului program PHARE, nu mi-a mărit entuziasmul privind utilitatea lui: născut de birocraţi sadea, a încăput pe mâna unor debruiarzi locali şi s-a evaporat, până acum, în haosul tranziţiei.

Continui bârfa vest europeană: Parlamentul European, în sine, are problemele lui (cine, cât şi cum votează) şi – cum spune deputatul J.P. Bonde – el este, de fapt, un consiliu, iar Consiliul de miniştri, în schimb, nu conciliază, ci face legi, se comportă ca un Parlament (!); tot Bonde observă că Comisia Europeană este organismul cu cea mai mare putere în UE; iar Curtea de Justiţie analizează legile propuse, dar funcţionează şi ca instituţie legislativă şi ca adunare constituantă!

O „lingua franca" a lumii moderne se impune definitiv – engleza, bineînţeles: Germania, care pare a fi cea mai federalistă dintre ţări, păstrează, fără şanse, splendida izolare, privită, în ultima vreme, cu simpatie de ex-unionista Franţă (!)...

...Moneda unică nu mai pare o utopie, aici, la Bruxelles, dar încă nu ştie nimeni cum se va găsi un contrabalans pentru Banca Centrală Europeană.

...Priorităţile UE par a fi clar reliefate: politica externă (a UE, ca bloc de state), securitatea europeană, justiţia, turismul.

Se ridică probleme simple de democraţie (cum să fie votul pentru a exprima cât mai corect întreaga Europă: decizii cu majoritate simplă? reprezentări proporţionale cu numărul de cetăţeni ai statelor – în acest caz, Olanda, cea mai mare putere mică, nu va mai sta de la egal la egal, la masa tratativelor, cu Germania, de pildă?), de instabilitate statală (se va rupe Belgia, în anii următori, în două bucăţi? care este situaţia Nordului Italiei faţă de ţara-mamă? Dar a Cataloniei şi Ţării Bascilor faţă de Spania? Nu mai vorbim de mozaicul din viitor, când Bosnia-Herţegovina, Macedonia, Slovenia, Croaţia, Iugoslavia vor fi european federalizate...).

La Amsterdam am fost la o întâlnire a responsabililor europeni de sport – alte probleme, la alte niveluri, o lume în care fiecare are cu adevărat vocea lui, lume evoluată, în adevăratul sens al cuvântului – dar despre asta, cu altă ocazie.

Închei cu reflecţiile unui politolog, dr. Liviu Mureşan, dintr-o lucrare despre securitatea Europei viitoare: incoerenţă evidentă în răspunsurile date ameninţărilor militare, dar şi non militare (á propos: cine a pornit dezmembrarea Iugoslaviei? poate aflăm cândva...) la adresa securităţii naţionale şi internaţionale; reinventarea, obligatorie, a unui alt „puzzle" al culturii şi civilizaţiei zonelor EuroAtlantice şi EuroAsiatice; este realist un circuit de securitate al Emisferei de Nord, care să cuprindă USA, UE, Germania (în mod special) şi Rusia; şi concluzia, implacabilă: *sărăcia este cea mai mare ameninţare pentru pacea lumii,* căci ea produce migraţii, corupţie, terorism, intoleranţă, xenofobie.

Aşa este – atât doar că la Bruxelles m-am întâlnit şi cu o delegaţie a comunei Pecica, de lângă Arad: sătenii, români şi maghiari români, veniseră să pună la cale o companie de publicitate pentru *joint venture*, care urma să dea în exploatare resursele locale, între care apele termale constituiau atú-ul nr. 1.

Succes în Europa, pecicanilor, poate că o să-i îmblânziţi voi pe vest-europeni, ca de la megieş la megieş...

Alexandru Mironov

Philip K. Dick şi John Fowles

de V. Bugariu

Două romane din aceeaşi epocă oferă posibilitatea unei alăturări interesante. Este vorba despre Philip K. Dick, *A Maze of Death* (1970) şi John Fowles, *Daniel Martin* (1977). Traducerile au apărut la interval de un an: *Labirintul morţii*, versiune în limba română de Getta Săvescu Slătineanu, Editura Athena, 1995 şi *Daniel Martin*, în româneşte de Mariana Chiţoran şi Livia Deac, Editura Univers, Bucureşti, 1994.

Să comparăm cele două romane. La prima vedere, întreprinderea pare futilă. Proza lui Fowles este stufoasă, naratorul nu se teme de lungimi. Dialogurile sunt nesfârşite, la fel motivaţiile psihologice ale personajelor. În cele din urmă, dacă a reuşit să străbată ţinutul plicticos al amănuntelor materiale, cititorul poate fi captat de tribulaţiile acestor oameni avuţi, care nu s-au căsătorit cum trebuie şi încearcă s-o dreagă la bătrâneţe. Interesante pot fi şi îndoielile naratorului în legătură cu profesia de scenarist. Nici pasajele eseistice nu sunt rele.

Există vreo legătură între toate acestea şi proza nervoasă, descărnată a lui Dick? În *Labirintul morţii* dialogurile sunt sărace, iar ambiguităţile pot părea enervante. Naratorul nu dă atenţie amănuntelor materiale, iar personajele par sumar construite. Totul este pe dos faţă de *Daniel Martin*. Totuşi, o comparaţie este posibilă.

John Fowles este un artizan stăpân pe trucurile meseriei sale. El face o literatură atent dozată, calculată astfel încât să satisfacă gusturi diverse. Suferinţele psihice ale personajelor sale pot să pară autentice. Sau măcar să capteze, precum cele din serialele de televiziune. Nişte oameni bogaţi au trăiri, problematizează avizat, se ceartă, se împacă.

Philip K. Dick, în schimb, este un poet. Cu mijloace foarte sumare, el creează o atmosferă psihologică. Personajele sale sunt într-adevăr autentice, prin ceva misterios şi indescriptibil, ce ţine de arta adevărată. Deşi sunt nişte oameni bolnavi psihic, îi simţim mult mai aproape de noi decât pe spilcuiţii lui Fowles, cu dilemele lor legate de locul unde ar fi mai bine să facă proxima călătorie.

Poate că impresia de făcătură abilă este întărită, în cazul lui John Fowles, de traducerea relativ nereuşită. Autoarele acesteia au în special probleme cu folosirea timpurilor verbale. *Labirintul morţii*, în schimb, sună foarte bine în româneşte. Spre regret, însă, se pare că traducătoarea a folosit versiunea în limba franceză. Textul conţine argumente în acest sens. Aş fi bucuros dacă editura m-ar contrazice. Oricum, mai bine o reuşită traducere prin franceză, decât o nouă mostră a limbii de plastic.

Condiţia de SF jockey

În numărul 530 al *Anticipaţiei* am încercat să definesc conceptul de *SF jockey*, prin comparaţie cu acela de critic literar. O rubrică a *Jurnalului S.F.* îmi oferă prilejul să analizez practica unuia dintre cei mai prolifici *SF jockeys* români ai momentului, Cătălin Ionescu.

Sefultura nu se confundă cu literatura (SF) şi, drept urmare, poate pretinde un statut de impunitate. Mai clar spus, sefistul îl poate recuza pe criticul literar, pe motivul diferenţei de cod valoric. Ceva în acest gen practică însuşi *Jurnalul S.F.*, intitulându-se săptămânal de cultură SF şi nu de literatură. Precaut, C. I. îşi imită publicaţia. El foloseşte cuvântul „literatură“ o singură dată, în mod accidental, în rest apelând la expresia „SF-ul românesc“. De asemenea, afirmă că textele sale sunt „anticritici“: „Dar nu acesta este lucrul cel mai important în anticritica de faţă.“ (în *Jurnalul S.F.*, Anul V nr. 156; 23-29 Februarie f.a., pag. 2) Pe de altă parte, în anticritici există referiri explicite la programe estetice. Referindu-se la un fanzin editat de mişcarea *Quo Vadis?*, C. I. scrie, exprimând cunoscuta indecizie sefistă între

autonomie şi apartenenţă la literatură (SF): „În fond era o întoarcere (care, culmea, a fost mai degrabă dictată de interese obiective, aproape instinctive) spre normalitate: cenaclul ca exponent al unui program estetic." *(Ibidem)* În anticritici există doar referiri vagi la vreun program estetic anume. Cea mai clară este următoarea: „...faimosul volum *Motocentauri pe Acoperişul Lumii* exprimă extrem de bine ideea mişcării *Quo Vadis?*, mişcare care are mari afinităţi cu grupul «celor care nu»". *(Ibidem)* Grupul menţionat se află la Iaşi şi a editat sau editează încă fanzinul *Alternativ*.

Primele anticritici conţin o polemică. În loc să ignore în mod suveran opiniile unui critic literar, C. I. face copioase referiri la comentariile subsemnatului, apărute în *Anticipaţia*. Anticriticul recurge la citate trunchiate, procese de intenţie şi atacuri la persoană, dovedind că nu polemica de idei este punctul său forte. C. I. are întrucâtva dreptate doar într-o privinţă. Este adevărat că unele afirmaţii ale mele pot lăsa impresia de fundamentalism ortodox. Este de datoria mea să întăresc precizările din numărul precedent al *Anticipaţiei*, concepute ca răspuns la replica Editurii Karmat Press din Ploieşti. Sociologic vorbind, o sectă satanică nu este cu nimic inferioară „bisericii-mamă". Ideea este valabilă şi în privinţa „satanismului literar". De altfel, cultul Satanei, atâta vreme cât nu are manifestări antisociale, nu este mai puţin plauzibil decât altele. Adepţii lui pot invoca, de exemplu, faptul că în vechile mituri Satana este o „...figură mai complexă, simbol voalat al inteligenţei ferme, profunde şi iscoditoare..." (cf. Victor Kernbach, *Dicţionar de mitologie generală*, postfaţă de Gh. Vlăduţescu, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989, p. 525). Cât priveşte „blasfemia", situaţia este similară. Un sectant (literar) este la fel de îndreptăţit să afirme că reprezentanţii „bisericii (literare)-mamă" se fac vinovaţi de „blasfemie". O confirmare există chiar în *Jurnalul S.F.*, nr. 159, unde Mihail Grămescu, transformat din eseist naiv în jurnalist simpatic şi oportunist, mă numeşte „ereticul Bugariu", acuzându-mă, practic, de blasfemie.

Polemica este continuată de un cititor din Piteşti. Scrisoarea acestuia este inserată în *Jurnalul S.F.* Anul V Nr. 159; 7 – 14 MARTIE, f.a., constituind aproape un întreg episod al rubricii de *Anticritică*. Sefistul piteştean scrie bombastic, dar oricum mai bine decât C. I. El vehiculează anumite noţiuni de teorie literară, iar câteva dintre afirmaţiile sale ar merita o discuţie. Există, însă, şi destule cazuri când polemica porneşte de la premise inexistente în textele combătute.

Mai multe episoade ale rubricii se referă la cenaclurile SF şi la problemele lor. Aflăm detalii interesante privitoare la cele două organizaţii multicenacliere din România. Opiniile lui C. I. despre viaţa cenaclurilor şi sistemul de premii al acestora sunt demne de luat în seamă.

Cătălin Ionescu scrie într-un stil eminamente oral. Este de presupus că nu-şi reciteşte niciodată textele. Trăsătura cea mai izbitoare a anticriticilor sale este prolixitatea. Concizia şi claritatea lipsesc. Întregul serial ar putea fi redus, fără nici o pagubă, la o declaraţie de două file. Neglijenţele şi incoerenţele abundă. Nu lipsesc nici mostrele de umor involuntar. Cea mai amuzantă face parte din anticritica inaugurală (nr. 156, mai sus citat). C. I. se exprimă în felul următor: „Ne asumăm acest risc, atâta vreme cât vom fiinţa peste o anumită limită a decenţei şi, de ce nu, a eleganţei". Anticriticul vrea să spună că intervenţiile sale vor fi decente şi elegante. Spre regret, din text se înţelege tocmai pe dos.

Cu precizarea că parcurgeţi un text de socilogie literară, portretul robot al *SF jockey*-ului ar putea fi următorul. Un bărbat încă tânăr, de formaţie inginer, cunoscător (până la proba contrarie) a limbii engleze, posesor de PC, cititor fervent de literatură SF americană şi engleză, în original, preocupat până la obsesie de mişcarea SF din România, participant consecvent la convenţii şi tabere SF, membru în diferite jurii cenacliere. Ocazional, traducător şi autor de comentarii. Trăieşte de pe urma unei activităţi fără nici-o legătură cu literatura. Poate fi, eventual, redactor

sau consilier al unei edituri. În bună măsură, are mentalitatea unui misionar, dublată de cea a unui animator. Astfel se explică modul expeditiv în care scrie. În viziunea lui, ceea ce contează este în primul rând apartenenţa unui text la SF şi mai puţin valoarea literară a acestuia. Nu are conştiinţă scriitoricească şi nu acţionează ca un profesionist al textului literar. Consideră, în schimb, că deţine o competenţă SF inaccesibilă celor cu pregătire filologică.

Condiţia *SF jockey*-ului nu este de invidiat. Dacă persoana cu pricina nu are cinismul de-a omologa texte (proprii sau ale altora) de slabă calitate, pur şi simplu pentru a câştiga un ban sau pentru a călători pe gratis, dacă acţionează din simplă vanitate, lucrurile se complică. Rămas undeva între postura de cititor şi cea de scriitor, *SF jockey*-ul este ameninţat de o anumită amărăciune. Nu întâmplător, singurele formulări autentice din anticriticile lui C. I. exprimă melancolia amatorului damnat să salveze aparenţele într-o lume de profesionişti.

„Cei care da"

Un cuvânt bun despre *Aventuri critice*, rubrică începută în *Jurnalul S.F.*, nr. 158. Ladislau Daradici, titularul ei, face critică literară de bună calitate. El analizează proze publicate după 1989 de autori români, dorind să le însumeze pe cele realmente reuşite într-un „rezervor" al valorilor autentice. Dacă anticriticul mai sus amintit se arăta partizanul „celor care nu", L. D. optează, după toate aparenţele, pentru „cei care da". El caută, pur şi simplu, literatura, lăsându-le altora fronda şi sefultura. Luciditatea sa este remarcabilă: „... uneori am senzaţia că toată această agitaţie naţională a fandomului (cu întâlniri, tabere şi deplasări peste hotare) se sprijină pe o imensă gaură şi că adevăratele valori, câte mai sunt, în loc să fie promovate, sunt desconsiderate..." (*Jurnalul S.F.* Anul V Nr. 159; 7 – 14 MARTIE, f.a., pag. 3).

Textele din *Aventuri critice* au un aer didactic, nefiind mai puţin valoroase din această pricină. L. D. nu se sfieşte să găsească defecte şi să dea sfaturi. Nu-mi amintesc să mai fi citit în *Jurnalul S.F.* că un autor trebuie să aibă lecturi întinse, să citească şi capodopere non-SF, să-şi finiseze îndelung textele. Cu un cuvânt, să se maturizeze. Comentariile lui L. D. conţin şi o bună eseistică. Paralela între două proze semnate de autori din generaţia de mijloc (Mihail Grămescu şi Liviu Radu) conţine intuiţii critice memorabile.

Analiza prozelor semnate de Liviu Surugiu este pusă alături de un interviu luat autorului comentat. L. S. declară un interesant crez antielitist, afirmând că nu scrie pentru cititorii pretenţioşi. Practic, suntem puşi în faţa unei polemici interne. Cei de la *Jurnalul S.F.* şi-au dat în sfârşit seama că tămâierile reciproce nu duc la nimic bun.

Bineînţeles, literatură valoroasă pot face şi „cei care nu" şi „cei care da". Această precizare este necesară.

Încă o polemică

Ca şi cum polemicile prezentate până acum n-ar fi fost destule, s-a mai ivit una, chiar în „Anticipaţia". Prietenul Alexandru Mironov mă acuză în numărul 530 că aş fi împiedicat îmbogăţirea Societăţii „Ştiinţă & Tehnică" S.A. Dacă microantologia *Alte Românii* n-ar fi apărut, *Anticipaţia* ar fi obţinut zeci de mii de abonamente în bibliotecile şi minilibrăriile şcolare. Aşa, însă, din cauza acelor povestiri sumbre, proiectul a căzut. Ministrul Învăţământului s-a derobat. Regret mult întâmplarea, dar ce era să fac? Dacă prozele cele mai reuşite erau pesimiste? Data viitoare n-o să mai greşesc, promit. Le voi spune autorilor, din capul locului, că se admit doar prozele optimiste. În acest fel voi da şi eu lovitura. O dată îmbogăţită, Societatea „Ştiinţă & Tehnică" S.A. îmi va plăti articolele mai bine. Din banii luaţi pe un text îmi voi putea cumpăra mai mult de două cărţi SF subţirele, de la Nemira.

Viitorul sistemului jupiterian

de Gregory Benford

Father of all! in every age
In every clime ador'd,
By saint, by savage, and by sage,
Jehovah, Jove or Lord!

Alexander Pope

Cum a fost învins sistemul solar

S-a spus, desigur, că era imposibil. Aşa se spune întotdeauna.

Chiar după ce rasa umană s-a mutat pe orbitele apropiate de Pământ, risipindu-şi uzinele fusiforme, oraşele cilindrice şi constructorii ce săreau de pe un asteroid pe altul, ea continua să fie dominată de negativistul „staţi acasă!". Sigur că da, se spunea, aventura în Cosmos este realizabilă. Proiectarea unor locuinţe perfect etanşe, pe orbite aflate cam la o Unitate Astronomică de Soare, reprezenta – privind retrospectiv – un evident pas înainte. La urma urmelor, în apropiere exista Luna, foarte convenabilă pentru că oferea atât masă, cât şi resurse. Pământul însă, aşa afirmau mulţi, constituia o vecinătate benignă. Majoritatea avanposturilor puteau fi aprovizionate în numai câteva zile. Exceptând ocazionalele furtuni solare, când suflau vânturi de particule cu energie înaltă, nivelurile de radiaţie erau scăzute. De asemenea, exista suficientă lumină solară pentru a fi focalizată cu oglinzi, capturată în giganticele convertoare cu structură stratificată şi transformată în energie de înaltă calitate.

Dar Jupiter? De ce să mergem *acolo*? Expediţiile ştiinţifice coborâseră deja pe sateliţii mari şi pătrunseseră în atmosfera densă. Numărând craterele şi recoltând eşantioane din centrele lor, membrii expediţiilor au dedus ceea ce puteau despre evoluţia sistemului solar. După acea scurtă epocă de explorări rapide, nimeni n-a mai coborît pe suprafaţa lor. Un motiv important, subliniat imediat de toată lumea, a fost numărul mare de accidente înregistrate în incursiunile respective: jumătate din exploratori n-au mai văzut niciodată Pământul.

Savanţii nu îmblânzesc lumi noi; aceasta este sarcina pionierilor, a exploratorilor. Totuşi, exceptându-i pe fanaticii religioşi sau pe surghiuniţii politici, pionierii n-o fac gratuit. Pentru a înţelege de ce omenirea a adoptat cel mai periculos proiect de dezvoltare din istoria ei (de până acum), trebuie pusă eterna întrebare: *Cine* şi *ce* a avut de câştigat?

Prin anul 2124, oamenii începuseră deja să se răspândească din regiunile de lângă Pământ. Ispita o reprezentau asteroizii – uriaşe filoane de metal şi piatră, bogate în elemente grele. Aceşti munţi zburători puteau fi dirijaţi de pe orbitele lor şi aduşi în puncte de joncţiune apropiate de Pământ. Factorul „delta v" nu era chiar atât de mare.

Furnalele topeau asteroizii şi aprovizionau uzinele cu preţioase materii prime: mangan, platină, cadmiu, crom, molibden, telur, vanadiu, tungsten şi toate metalele rare. Pământul îşi epuizase rezervele, sau nu dorea să-şi polueze biosfera pentru a râcâi şi ultimul gram din scoarţă. Obţinerea metalelor este o treabă grea şi periculosă. Uzinele spaţiale îşi puteau azvârli deşeurile în vântul solar, lăsând ca împingerea lentă a protonilor să le poarte către stele.

Mai demult, oamenii înţeleseseră că, din punct de vedere energetic, era mai ieftin să remorchezi asteroizi mici de pe orbitele dintre Jupiter şi Marte, decât să ridici materiile prime terestre în spaţiu. Prospectarea asteroizilor a devenit goana după aur de la sfârşitul secolului douăzeci şi unu. Corporaţiile au angajat prospectori singuratici, care plecau în „cutii de conserve" presurizate, adulmecând cu spectometrele lor prin infinitatea de bolovani. Majoritatea erau sterpi, dar un filon bogat de vanadiu, să zicem, putea face dintr-o

„lăcustă de stâncă“ antisocială şi costelivă, un om avut. Bineînţeles, traiul într-un vehicul cu gravitaţie zero nu era prea sănătos. Dacă izbucnea vreo furtună solară, trebuia s-o iei la sănătoasa şi să te piteşti înapoia vreunui asteroid. Majoritatea „lăcustelor de stâncă“ dispreţuiau ecranele grele şi masive de protecţie, care i-ar fi putut apăra de razele cosmice, apreciind că şederea lor urma să fie scurtă şi încununată de succes, astfel încât radiaţiile să nu se acumuleze în mod fatal. Mulţi au pierdut această prinsoare. Nerezolvate rămâneau în continuare problemele hranei şi aerului. Ele s-au dovedit a fi piatra de boltă care a decis avansarea ulterioară a omenirii.

Viaţa decurge pe baza celor mai simple elemente chimice. O biosferă artificială închisă constă, în esenţă, dintr-o serie de arderi înăbuşite: hidrogenul arde (adică se combină cu oxigenul) şi rezultă apa; carbonul arde şi se transformă în bioxid de carbon, pe care-l consumă plantele; azotul se combină în sol şi astfel plantele pot produce proteine care să le permită oamenilor să fie îndeajuns de inteligenţi pentru a aranja, artificial, toate acestea.

Coloniile de pe orbite apropiate Pământului se loviseră mai devreme de problema respectivă. Pentru a-şi păstra biosferele echilibrate, ele necesitau un aport constant de materii organice şi lichide. Aprovizionarea de pe Pământ era costisitoare. O soluţie mai bună o reprezenta găsirea puţinilor asteroizi ce deţineau proporţii însemnate de chondrite carbonatice – roci bogate în elemente uşoare: hidrogen, oxigen, carbon, azot. Aceştia erau surprinzător de rari. Cei mai mulţi fuseseră împinşi, cu mari eforturi, până la orbita Pământului şi devoraţi de colonii. Atunci când „lăcustelor de stâncă“ le trebuiseră elemente uşoare, ele curăţaseră complet centura asteroizilor. În plus, piatra goală nu iartă. În oraşele cilindrice bogate energetic puteai să storci şi apă din piatra seacă. Uniunea aproximativă, extrem de rarefiată, a prospectorilor nu reuşea să achite imensele note de plată pentru o uzină de conversie în stil mare.

De pe Ceres, cel mai mare asteroid, Jupiter se întrevede precum o baliză vărgată, cu mult mai mare decât Pământul. Şobolanii-de-roci trăiau în banda largă dintre două şi trei unităţi astronomice depărtare de Soare – ei erau obişnuiţi cu un soare palid şi mic şi crescuseră în gerul înspăimântător. Distanţa până la Jupiter nu li se părea prea mare, deşi o întrecea de 5,2 ori pe cea dintre Pământ şi Soare.

În primul rând, au pornit după lichide. Trei dintre sateliţii mari – Europa, Ganimede şi Callisto – erau gigantici bulgări de gheaţă. Adevărat, ei se roteau la nesfârşit în jurul celei mai masive planete, având o masă de trei sute optsprezece ori mai mare decât a Pământului, iar asta îi cobora într-un adânc puţ gravitaţional. Era totuşi mult mai ieftin să lansezi pe lângă Jupiter o sondă automată care să se fixeze pe o orbită în jurul lui Ganimede, decât să ridici apa din oceanele Pământului. Primele staţii instalate pe Ganimede au fost semiautomate – ceea ce însemna că nişte nefericiţi trebuiau să stea acolo şi să îngrijească maşinăriile.

Dacă puteau supravieţui... Într-un costum presurizat normal, omul reuşea să reziste cam o oră pe Ganimede. Interminabila grindină de protoni cu înaltă energie îl ucideau, sfârtecând celulele fragile şi răspândind moartea roşie. Acesta este unul dintre efectele secundare ale gigantismului lui Jupiter; miezul planetei, format din hidrogen metalic comprimat, se roteşte cu rapiditate, generând puternice câmpuri magnetice care biciuie spaţiul la fiecare zece ore. Câmpurile respective sunt aidoma unei colivii din cauciuc, capturând particulele (în majoritate protoni) emise de Soare. Io, cel mai interior dintre sateliţii mari, revarsă nori de sulf şi sodiu în capcanele magnetice, adăugându-i protonilor. Toate acestea se revarsă peste sateliţii interiori, împroşcând gheaţa.

Pentru a scăpa, nu-i suficient să te îngropi sub gheaţă. Membrii staţiilor erau nevoiţi să muncească în exterior, supraveghind roboţii excavatori. Primii locuitori de pe Ganimede au preferat să utilizeze tehnologia cea mai modernă pentru a abate grindina protonilor: costumele superconductoare. Descoperirea unei modalităţi de a obţine fire superconductoare a determinat şi posibilitatea ţeserii acestora în costume presurizate. Curenţii care circulau prin fire

formau un câmp magnetic exterior costumului, iar acesta îndepărta afluxul de protoni. La interior, conform legilor magnetostaticii, nu se manifesta nici un câmp care să disturbe instrumentele. O dată porniţi, curenţii circulau întruna, fără rezistenţă electrică.

Acei primi bărbaţi şi femei lucrau sub o palidă şi stranie lumină solară. Mai mult de jumătate din masa lui Ganimede era formată din apă îngheţată, cu sloiuri din bioxid de carbon, amoniac şi metan, precum şi urme minore de alte gaze îngheţate. Micul nucleu stâncos era îngropat sub un ocean de apă şi nămol, cu adâncimea de o mie de kilometri. La suprafaţă exista o crustă subţire de numai şaptezeci de kilometri, complet îngheţată, sfârtecată de miliarde de meteoriţi. Urmele lor împestriţau suprafaţa, devenind în cele din urmă una din caracteristicile specifice satelitului. Deasupra crustei de gheaţă a lui Ganimede, colinele din metal şi piatră ofereau singurele forme de relief de pe şesul sterp şi neted.

Satelitul cel îngheţat fusese atât de influenţat de mareele lui Jupiter, încât era fix, aidoma Lunii, cu o faţă aţintită permanent spre planeta roşu-vărgată. Un ciclu complet noapte-zi era cu puţin mai lung decât o săptămână pământeană. Adaptarea la ritmul respectiv ar fi fost dificilă, dacă Soarele ar fi oferit o imagine limpede în cele trei nopţi şi jumătate. Însă chiar şi în absenţa unei atmosfere, văzut de pe Ganimede, Soarele era un punctuleţ de douăzeci şi şapte de ori mai puţin strălucitor decât văzut de pe orbita Pământului. Uneori de-abia putea fi observat, prin comparaţie cu lumina sateliţilor mai apropiaţi ai lui Jupiter.

În mod legal, răsăritul se considera că începe sâmbătă la miezul nopţii. În acest fel, săptămâna devenea simetrică, iar savanţii iubesc simetria. Luni după-amiaza, Jupiter eclipsa Soarele, părând că cuprinde punctuleţul de lumină albă într-o strălucire trandafirie, înghiţindu-l apoi complet. Atunci, secera albă şi ştirbă a Europei rămânea vreme de trei ore şi jumătate principala lumină de pe cer. Discul jupiterian pâlpâia cu fulgere portocalii de sub norii rostogolindu-se întunecaţi. Brusc, un halou roz apărea în jurul marginii atmosferei turtite, precum lumina soarelui refractată prin straturile exterioare transparente. După o clipă, punctul înfocat al Soarelui se elibera şi azvârlea umbre distincte pe gheaţa lui Ganimede.

Miercuri la amiază apunea, aducând o noapte dominată de strălucirea permanentă a lui Jupiter, care atârna nemişcat pe cer. Această rotaţie lentă era totuşi suficientă pentru a agita oceanul interior de pe Ganimede, exercitând un cuplu asupra păturilor din gheaţă de deasupra. O tectonică lentă acţionase miliarde de ani, frecând plăcile între ele, săpând şi terasând, sau ştergând orice urmă de cratere din alte părţi.

Datorită gravitaţiei reduse – o şeptime din cea terestră – tăierea unor imense blocuri de gheaţă era uşoară. Partea cea mai costisitoare a operaţiunilor o constituia ridicarea lor pe orbită, cu rachete-remorcher. De acolo, nave automate cu propulsie electromagnetică le transportau la asteroizi, în călătorii ce durau ani de zile pe orbite spirale de consum energetic minim .

Agriafaceri celeste

Gheaţa o fi bună,
da' grâu-l poţi mânca.

Aşa începea unul din cântecele acelei epoci, când asteroizii se umpleau cu prospectori, apoi mineri şi negustori. După aceea soseau coloniştii, care găseau oraşele-cilindru prea aglomerate, prea restrictive ori pur şi simplu plictisitoare. Ei au întemeiat Statul Centurii Libere, cu diviziuni interne conforme orientărilor culturale şi chiar familiale. (Susan McKenzie, primul preşedinte al Centurii, făcea parte din a treia generaţie de scoţieni. Asta nu însemna că Centurienii pierdeau prea multă vreme gândindu-se la Pământ.)

Deja, orbitele din jurul Terrei erau tot atât de confortabile cât şi suburbiile şi la fel de solicitate. Puţinii „gheţaroizi" disponibili în centura asteroizilor fuseseră deja consumaţi, însă gheaţa de pe Ganimede, trimisă iniţial către asteroizi, putea fi redirijată şi expediată bogatelor colonii artificiale. Pe măsură ce acestea

manifestau un gust tot mai accentuat pentru lux, sporeau şi cerinţele diversificării alimentare. Nu există biosfere perfect închise, iar aşezările omeneşti din Sistemul Solar înregistrau permanente pierderi de vapori şi materii organice. Nici un inventar n-a apărut vreodată absolut complet. (Consideraţi propriul corp şi încercaţi să ţineţi socoteala substanţelor evacuate zilnic: fecale, urină, exalaţii, transpiraţie, flatulări, celule moarte. Trasaţi un grafic.) În scurt timp, coloniile bogate se săturară de meniurile sărăcăcioase în care iepurele, puiul şi capra reprezentau carnea cea mai preţuită.

Inevitabil, cineva a observat că ar fi fost mai ieftin să creşti recolte pe Ganimede. Apa era suficientă, iar oglinzile puteau încălzi sere, amplificând slaba lumină solară. Deoarece satelitul expedia acum elemente uşoare în direcţia asteroizilor, şi chiar mai departe, de ce să nu trimită şi cereale ori legume?

Astfel au apărut Aşezările. La început erau sub forma unor sere mari, cu cupole, unde se cultivau legume sau grâne. Fermierii locuiau dedesubt, la adăpostul gheţii. După două generaţii, oamenii populaseră o treime din şesurile brăzdate şi purpurii ale lui Ganimede. Faţă de pericolul constant al radiaţiilor, psihicul uman comandă *înmulţiţi-vă!* – şi populaţia crescu exponenţial.

Cargourile automate se ieftiniră treptat, graţie introducerii în Centură a autoproducătoarelor, maşini grele ce exploatau minereurile de fier şi nichel şi-şi construiau propriile duplicate. Un autoproducător executa două copii ale sale, apoi, conform programării, făcea o rachetă ionică automată. Operaţiunea dura cel puţin zece ani, însă nu costa absolut nimic din punctul de vedere al muncii omeneşti, iar autoproducătoarele lucrau pe orbite izolate, legate de stânci cenuşii, unde oamenii n-ar fi putut supravieţui niciodată. După aceea, racheta ionică se lansa către Ganimede, pentru a fi încărcată cu grâne. În fiecare an erau tot mai multe, pentru a transporta recoltele spre Soare.

Nu era deloc uşor să munceşti toată ziua într-un costum presurizat. Rutinele zilnice, efectuate la zece metri sub gheaţă tind să-şi piardă interesul. Teama de radiaţii şi ger te consumă psihic. Pentru prima generaţie, Ganimede a reprezentat o aventură, pentru a doua a apărut ca o înfruntare, iar pentru a treia devenise o corvoadă. Unul din primele romane a cărui acţiune se petrece în spaţiul jupiterian începe astfel:

„Poate că ar trebui să încep cu o descriere măreaţă, viu colorată. Ştiţi... trandafiriul şi brunul învolburate ale lui Jupiter, norii albi de amoniac răsucindu-se precum gigantice tornade, petele roşii, rotitoare. Chestii de-astea turistice...

Atâta doar că nu-mi vine să scriu rahaturi cu floricele. Sunt un tip practic, nu un poet. Când te-nvârţi în jurul lui Jupiter, la câţiva paşi de radiaţia fatală, te rezumi la fapte. Treptat, vectorii, lubrifierea etanşărilor şi fitingăraia hidraulică devin cu mult mai importante decât panoramele frumoase, poezia, sau chiar decât oamenii."

Profilul psihologic al coloniilor înregistrase o abruptă pantă descendentă. Până şi copiii de pe străzile tăiate în gheaţă ştiau că trebuia făcut ceva.

Pe termen lung, nici o colonie mare n-a putut rezista în faţa pericolelor existente pe toţi sateliţii jupiterieni. De aceea, trebuiau îndepărtate pericolele.

Au fost sugerate mai multe soluţii. Unul dintre proiectele mai serioase prevedea un imens inel de particule, pe o orbită în jurul lui Ganimede, care să blocheze cea mai mare parte a protonilor cu energii ridicate. A existat chiar şi propunerea de a-l deplasa pe Ganimede, pentru a scăpa de fluxul particulelor. (Proiectul nu era deloc utopic, doar prematur. Avea să fie viabil după un secol, deşi la un cost la fel de mare.) Ideea care a izbândit în cele din urmă părea tot atât de bizară cât şi celelalte, însă avea un atú în plus.

Proiectul Atmosferic Ganimede a debutat lent în jurul ecuatorului satelitului. Colţi mecanici sfărâmau gheaţa, care după aceea era absorbită înăuntrul unui imens reactor de fuziune. Reactorul utiliza fracţiunea de apă grea din gheaţă şi evacua restul sub formă de aburi. Dinapoia lui se revărsau vălătuci groşi, care în câteva secunde se condensau într-un pârâiaş bogat în amoniac.

Această uzină de fuziune se deplasa pe

şenile, avansând cu cel mult o sută de metri pe oră. Programele ei căutau traseul cel mai sigur peste proeminenţele negre ale stâncilor. Ardea gazele toxice şi evacua un amestec de vapori de apă, amoniac, oxigen, azot, plus o mulţime de fracţiuni de gaze iritante. Pericolul cel mai mare îl reprezenta posibilitatea de a se scufunda într-un lac apărut din cauza căldurii degajate chiar de ea. Pe acoperişul avea prins un balon-baliză portocaliu. Dacă uzina se scufunda, balonul se umfla şi baliza locul respectiv, de unde urma să fie culeasă de o echipă de intervenţii.

Avantajul era că reactorul de fuziune nu constituia rezultatul extrem de costisitoarei munci umane, ci se obţinea prin munca altor roboţi: autoproducători. Cu decenii în urmă, aceştia începuseră să se multiplice precum iepurii legendari care invadaseră Australia. În Centură existau câteva sute, duplicându-se şi construind cargouri automate. Centurienii începuseră să fie iritaţi de maşinile jefuitoare; două fuseseră făcute bucăţele, trecând peste minele Centurienilor. O simplă reprogramare le-a stopat multiplicarea dezlănţuită şi le-a trimis să construiască reactoarele de fuziune.

✧ ✧ ✧

Cargourile transportau reactoarele pe Ganimede, urmând traiectorii singure, ieftine, de energie scăzută. Reactoarele roiau în zona ecuatorială, târîndu-se prin viroage de bolovani şi zăpadă trandafirie, evacuând jeturi de gaz şi aburi fierbinţi. Apa caldă purta căldura în regiunile învecinate, dezgheţându-le. Deasupra tropicelor începu să se acumuleze o formaţiune gazoasă rarefiată. La început, se condensă în noaptea lui Ganimede, însă apoi opri terenul să se extindă, fixându-l cât mai bine pe gheaţa sclipitoare de dedesubt.

„Băştinaşii“ vedeau uneori aceste maşinării nepăsătoare sub forma unor aurore portocalii, palide, deasupra orizontului. Reactoarele nu se apropiau de Aşezări, pentru a evita accidentele şi inundaţiile. Pâclele de deasupra lor difuzau lumina focarului de fuziune, astfel încât deseori se părea că un al doilea soare strălucea îndărătul colinelor, târîndu-se către nord, aura lui înceţoşată contrastând cu umbrele verde-albăstrii ale câmpului de gheaţă.

Dorim ajutor: mutanţi

O atmosferă poate disipa energia fluxului de protoni, ecranând şi ultravioletele periculoase ale Soarelui, dar pentru a fi respirabilă, ea trebuie îmbunătăţită. Doar o mică fracţiune din întinderea de gheaţă fusese transformată în vapori, începând să apară efectul de seră. Izbind gheaţa, razele soarelui nu se mai reflectau, inutile, înapoi în spaţiu; atmosfera oprea infraroşiile, capturând căldura. Din acel moment, reactoarele mişcătoare au reprezentat un element secundar.

Pâraiele de amoniac proaspăt şi vaporii conţinând metan erau ucigătoare pentru formele de viaţă dezvoltate de pe Pământ. Un deceniu după ce primul reactor se târîse printr-o vale brăzdată, câteva sute recoltau şi vuiau spre polii lui Ganimede, pe care-l decojiseră de aproape o sută de metri din grosimea crustei de gheaţă. Ele creaseră o atmosferă ce merita luată în consideraţie. Tectonicele gheţarilor se adaptaseră greutăţii deplasate, împingând în sus munţi de cioburi ascuţite, dezvăluind fragmente de meteoriţi, care, la rândul lor, constituiau surse de minereuri pentru alte reactoare.

Căzu şi prima ploaie. O ceaţă fină de amoniac coborî peste Aşezarea Zamiatin. Se colectă într-o adâncitură din cupola principală, dizolvând subţirea peliculă protectoare. După câteva ore, acidul o străpunsese. Şuierul de pierdere a presiunii îi alertă pe agrimuncitori. Aceştia ieşiră la timp, însă erau indivizi cu experienţă; ştiau că un accident nu reprezenta un motiv pentru a stopa proiectul care le oferise atâtea speranţe.

Unica soluţie era modificarea atmosferei. Alte ploi confirmaseră ipoteza; devenise tot mai greu să lucrezi în exterior, deoarece vaporii atacau costumele monostrat. Uzinele de fuziune nu ajutau cu nimic. Erau maşinării primitive dincolo de orice speranţe, degajând vaporii ce îngheţaseră cu trei miliarde de ani în urmă, când se formase satelitul. Ele nu-şi puteau controla emanaţiile. Pe măsură ce

se îngropară tot mai adânc în câmpurile de gheaţă, situaţia se înrăutăţi.

Io, planeta cu aspect de pizza, cunoscuse cândva o activitate mult mai intensă. Vulcanii ei erupseseră nori de sulf care, scăpaţi de sub atracţia planetei, formaseră în jurul lui Jupiter un tor ce cuprindea toţi sateliţii. Pe Ganimede, această epocă a fost marcată printr-un strat de sulf care, ocazional, se strecura în fălcile căscate ale reactorului. Rezultatul a fost o ploaie galbenă, violentă, pârjolind tot ce atingea. Cincizeci şi şapte de bărbaţi şi femei pieriseră în torente, înainte de a se putea face ceva.

Uzinele de fuziune reprezentaseră o soluţie rapidă şi ieftină, datorită maşinilor autoreproducătoare. Pentru bioingineria planetei s-a folosit o metodă deja testată: animalele care se pot reproduce. Creaturile respective nu semănau însă cu nimic cunoscut pe Pământ.

Autoritatea centrală de pe Ganimede; Staţia Hiruko, a introdus un întreg catalog de creaturi superbiotehnice, care puteau supravieţui în condiţii de vid aproape absolut şi elemente chimice agresive. Metoda Staţiei Hiruko era să ia gene absolut obişnuite ale animalelor terestre şi să le combine. Iniţial, acesta a reprezentat un progres în mutaţiile controlate, însă a depăşit cu iuţeală faza respectivă. Alăturarea diferitelor instrucţiuni ADN a creat fiinţe ce puteau supravieţui în condiţii extrem de vitrege. Instrucţiunile acelor gene erau în mod clar nonliniare; când încrucişezi un porc cu un ţipar, adaugi un pic de arahnidă şi termini cu morsă, nu te aştepţi la ceva drăgălaş sau măcar uşor de recunoscut.

Existau mâncători-de-piatră, care mestecau gheţurile stâncoase pline cu fier oxidat, evacuând în urma lor un gaz verzui, bogat în oxigen. Ei erau urmaţi îndeaproape de scutere galbene, turtite, stângace şi oarbe care se deplasau pe trei picioare butucănoase. Lingeau gheaţa îmbibată în amoniac şi eliminau jeturi acide de noroi oxigenat. Staţia Hiruko afirma că primele forme vegetale puteau să se dezvolte în excreţiile lor, de culoarea bilei. Plantele creşteau, într-adevăr, totuşi nu erau ceva care să-ţi deschidă apetitul.

Atât mâncătorii-de-piatră, cât şi scuterele erau urâte şi lipsite de inteligenţă, claxonând permanent şi târându-se fără graţie peste crevasele din gheaţă, neatinse de mâna blândă a evoluţiei. Bântuiau în turme, conduse de genele care cunoşteau doar două imperative: să mănânce şi să se reproducă. Le executau pe amândouă cu o energie frenetică, unidirecţionată, răspândindu-se pe gheaţa ce reprezenta pentru ele un nesfârşit banchet.

Apreciind rezultatele, Staţia Hiruko introduse o creatură nouă – durofălci – care consuma aproape orice, inhala vapori de amoniac şi expira oxigen şi azot. Durofălcile puteau muşca şi din meteoriţi. Atuul lor îl constituiau fălcile metalice. Laboratoarele superbiotehnologice descoperiseră o metodă de concentrare a metalelor în ţesuturile vii, făcând posibilă existenţa unor oase mai dure.

Durofălcile erau îndeajuns de inteligente pentru a evita Aşezările (spre deosebire de celelalte, care pătrundeau în sere, încercând să le mănânce). În acel moment, cârpăcelile făcute de Staţia Hiruko pe lungul lanţ ADN se împiedicară în propriile erori. Durofălcile erau *prea* inteligente. Ele fuseseră programate genetic să considere drept periculoase teribilele gheţuri din metan, totuşi observau şi alte delicatesuri mişcându-se prin apropierea lor: mâncătorii-de-piatră. Şi erau destul de inteligente ca să vâneze aceste prăzi neaşteptate.

Ulterior, Staţia Hiruko a scuzat această greşeală, ca fiind un nefericit efect secundar al permanentei grindine de protoni, ce determina rapide abateri genetice şi modificări imprevizibile. Se ofereau drept exemple negii mari apăruţi pe aceste creaturi, precum şi straniile ritualuri de împerechere pe care începuseră să le practice – nici unul existent în codul original. Turmele de scutere dovedeau şi ele transformări. Unele păreau demente şi trăiau în excreţiile mâncătorilor-de-piatră, aidoma porcilor care trăiesc în propria murdărie.

La început, Staţia Hiruko a încercat să introducă în ecuaţie un nou animal bioproiectat. Era o creatură cu aspect neplăcut, un păianjen cu ochi mici, negri, şi incisivi de mărimea unui deget uman. Avea înălţimea de trei metri şi era perma-

nent înfometat, salivând la vederea oricărui mutant. Meniul său, programat genetic, era destul de detaliat şi el a generat primele accidente. În curând, fiara hidoasă avea să vâneze şi să mănânce tot ce se deplasa – chiar şi oameni! –, iar Staţia Hiruko a fost nevoită să scape de ea. Atunci a apărut soluţia. Unica modalitate de a extermina păianjenii o reprezenta vânătoarea. Bărbaţii din Aşezări s-au oferit voluntari. După câteva incidente oribile, aveau nişte poliţe de plătit şi, oricum, căpătau un motiv pentru a părăsi rigoarea de sub cupolele serelor ce adăposteau grădinile şi pajiştile perfect tunse. Astfel a fost revitalizată o subcultură de mult absentă pe Pământ: vânătoarea, cu regulile ei de masculinitate, şi viaţa aspră şi primejdioasă în sălbăticie. După cum afirma unul din romanele epocii:

„Au ieşit din Aşezarea Sidon într-o ceaţă răzleaţă, zăngănind şi scrâşnind pe solul dur, erodat şi purpuriu. Lângă Sidon, gheaţa fusese topită, îngheţată şi topită iarăşi şi iarăşi de asolizările navetelor orbitale şi de jeturile de căldură ale reactoarelor-umblătoare, aşa încât acum era împestriţată şi pătată cu curcubee şi pete mari de substanţe contaminante. Ieşiră pe crusta aceea şi, înăuntrul maşinilor ce pufăiau şi gâfâiau, ei cântau şi se îmbrânceau, iar mai înainte o trăseseră cu carburant amestecat cu whisky, ca întotdeauna."

Aceste bande dezorganizate exterminară păianjenii într-un an. Staţia Hiruko constată că era mai ieftin să-i plătească pe vânători pentru a urmări şi distruge scuterele nebune, duro-fălcile şi mâncătorii-de-piatră decât să încerce o depanare tehnologică. În privinţa tradiţiei, Aşezările erau societăţi rigide – disciplina internă este esenţială atunci când valva deschisă a unei uşi, sau o linie de aprovizionare îmbâcsită poate distruge o întreagă comunitate. Atmosfera deveni mai densă. Staţia Hiruko adăugă alte trăsături mutante animalelor de reproducere rapidă, grăbind şi mai mult conversiunea chimică. Biotehnicienii găsiră o modalitate de a implanta microprocesoarele în animale, pentru ca acestea să nu mai scape de sub control. Totuşi procedeul era costisitor, aşa încât vânătoarea continuă, imitând moştenirea umanilor sosiţi de pe şesurile Africii. Vânătorii de frontieră erau greu de prins într-o schemă de lucru, şi socioplanificatorii continuau să încerce să-i excludă. Programele tri-D ale Pământului născoceau istorii despre vânătorii (şi femeile amazoane) duri şi nemiloşi, creând ceea ce planificatorii denumeau „o imagine falsă". Cu toate acestea, mutaţiile erau rapide şi biosfera nu se stabiliză niciodată cu adevărat. Vânătorii deveniră o instituţie. Până în ziua de astăzi, ei formează echipe anarhice, care nu-şi găsesc locul în diagrame ordonate.

Ploaia îşi pierdu izul sulfuric. Dimineaţa, aburii se înălţau din canioane, azvârlind o lumină trandafirie peste Aşezări. Primele râuri ale satelitului brăzdară văioage şi şerpuiră peste câmpiile îngheţate.

Toate acestea atârnau într-o balanţă delicată. Oglinzi uriaşe, căptuşite cu sodiu, erau risipite pe orbitele apropiate, reflectând permanent lumină în faţa reactoarelor târâtoare. Procesul de evaporare se înteţi şi fu utilizat pentru scurtarea ciclului de recoltare. Dar, la urma urmelor, Ganimede era o lume de gheaţă. Încălzită prea mult, crusta avea să se topească în mod catastrofal. Dacă urma să se rupă, sau măcar să se deplaseze, cutremurele puteau distruge Aşezările.

Astfel, primul ciclu meteorologic al lui Ganimede a fost pornit de o mână atentă. La ecuator, căldura solară determina înălţarea unor nori uriaşi, plini de umiditate. Ei se deplasau către poli, pe măsură ce aerul mai rece pătrundea dedesubt, ocupând spaţiile părăsite de aerul cald. Deplasându-se, masele de nori calzi împroşcau perdele de ploaie. În felul acesta, pe emisferă exista o singură celulă circulatorie, un sistem mai uşor de anticipat decât scara celor câteva celule terestre. Ploile şi anotimpurile erau previzibile; climatul plictisitor. După cum învăţaseră locuitorii Lunii şi ai asteroizilor, o gravitaţie scăzută şi o presiune atmosferică respirabilă ofereau o surpriză senzaţională: posibilitatea zborului. Deşi Ganimede avea să fie mereu rece şi îngheţat, oamenii puteau pluti deasupra gheţurilor pe aripi din aluminiu. Prin comparaţie cu existenţa de cârtiţă a generaţiilor anterioare, aceasta

constituia o libertate divină.

În cele din urmă, sosi şi clipa când aerul deveni îndeajuns de dens pentru a absorbi fluxul virulent de radiaţie. Peste câţiva ani, o puştoaică zănatecă ieşi în afara unei ecluze de aer cu cinci ore înaintea ceremoniei oficiale şi inhală o gură rarefiată şi arzător de rece. Reveni înăuntru cu câteva clipe înainte ca lipsa de oxigen s-o facă să-şi piardă cunoştinţa, însă obţinu titlul pe care şi-l dorise: primul om care respirase atmosfera liberă a lui Ganimede. Molecule întemniţate vreme de miliarde de ani în gheţuri umpluseră plămânii unei fiinţe omeneşti. Aşezarea ei a amendat-o cu credite valorând o lună de muncă.

De acum, suprafaţa fisurată şi presărată cu cratere a Europei era acoperită cu punctuleţele rubinii ale reactoarelor de fuziune ce începuseră să înfulece şi de aici. Se deplasau de-a lungul crevaselor ce acopereau întregul satelit, topindu-le pereţii şi sperând să deschidă vechile canale de sub fisuri. Ici şi colo, mâzga clocotindă de dedesubt irupse, răspândind pete de bogăţie minerală. Jupiter însuşi, atârnat veşnic în centrul cerului, era acum unica faţă pe care oamenii nu-şi lăsaseră, în nici un fel, urmele.

Pentru a nu rămâne în urmă, Republica Ganimede grăbi încălzirea propriei atmosfere. Aşternură deasupra acesteia un strat monomolecular şi-l lăsară să coboare de pe orbită, până ce fu menţinut de presiunea de sub el. Pelicula similară celei a unui balon de săpun oprea evadarea moleculelor mai uşoare, păstrând în acelaşi timp echilibrul chimic al aerului şi accelerând efectul de seră. Proiectanţii lăsaseră găuri suficient de mari pentru trecerea cargourilor orbitale. Acum, văzute de pe câmpia de gheaţă de dedesubt, Callisto, Europa şi Io purtau halouri diafane de lumină difuză.

Primul lac de pe Ganimede s-a format într-un bazin de rocă meteoritică, lat de opt kilometri, creând o sursă de apă proaspătă şi o atmosferă similară cu cea a unei staţiuni de odihnă. Navigaţia şi înotul ajunseră la modă. Agricultura cunoscu o înflorire accelerată de numărul tot mai mare de oglinzi ce amplificau lumina naturală.

Sporiră şi legăturile comerciale cu asteroizii. Staţiile din jurul îndepărtatului Saturn erau aprovizionate de pe Ganimede, iar sondele de explorare ajunseră până la Pluto. Explorarea sumbrului şi cărămiziului Titan fu completată şi se discuta chiar despre posibilitatea unei expediţii pe fundul acelei supe organice reci. Deja, Ganimede ajunsese corpul ceresc de lux al Sistemului Solar exterior. Coloniştii şi pionierii plecaseră cu mult înaintea construirii primului Hilton. Unii sateliţi au fost păstraţi drept rezervaţii naturale, unde turişti preselecţionaţi şi echipe ştiinţifice puteau vedea cum fuseseră, cândva, lunile de gheaţă. Alţi sateliţi stâncoşi au fost evitaţi, pentru cazul în care viitorii savanţi aveau să găsească noi metode de studiere a acestei probleme primordiale. Începură primele mişcări ecologiste, căutând să păstreze pustiurile originale, acolo unde mai existau.

Ca întotdeauna, a fost o înfruntare economică. Sateliţii care, ulterior, îşi evaporaseră atmosferele trebuiau să concureze cu Ganimede. Lovitura lor cea mai importantă a fost *ne*-aplicarea monostratului izolator. Lipsite de el, puteau profita de importul de pe asteroizi.

Bolovani cu conţinut util (nichel, fier, silicaţi – în general, bogaţi în minereuri rare) se aflau pe orbite, mai apropiate sau mai depărtate de Jupiter – grupurile Troiene şi Transjupiteriene. Fabricanţii argumentau că era mai ieftin să realizeze pe Ganimede produse bogate în metal, decât să le importe de pe asteroizi, mai ales acum, când Conglomeratul McKenzie creştea preţurile pe o piaţă de monopol. Problema era că ei aveau nevoie de metale, iar McKenzie deţinea totul. Transjupiterienii erau numai buni pentru aşa ceva, dacă ar fi putut să fie mutaţi ieftin pe orbita din apropierea lui Ganimede.

Constructorii de pe Europa se luară la ceartă. Deoarece atmosfera lor nu avea un acoperiş monostrat, ei puteau trimite asteroizi prin ea. În picajele lor, aceştia pierdeau mare parte din nedoritul moment inerţial şi astfel puteau ocupa mai uşor orbite din vecinătatea lui Ganimede. În plus, asteroizii încălzeau aerul Europei şi ofereau o interesantă atracţie turistică, cu superbele imagini colorate în aur înroşit,

albastru electric şi chihlimbariu înfocat. Pe măsură ce piloţii navelor din stâncă se perfecţionară, ei începură să transporte şi pasageri. Ulterior, picajele atmosferice în costume de protecţie deveniră extrem de populare. În libertatea climatului etic al timpului, înscrierile erau permise (chiar la preţuri reduse) pentru cei care semnau ca sinucigaşi.

Ceva mai târziu, una din fundaţiile importante de pe Pământ propuse acoperirea atmosferei lui Callisto. Intenţionau să realizeze cea mai mare operă de artă posibilă – o structură spectaculoasă, stufoasă, de bucle şi vârtejuri ce puteau fi zărite (amplificate corespunzător) din întregul Sistem Solar. Minunata peliculă monostrat trebuia să aibă polarizări şi culori schimbătoare, astfel încât următoarele generaţii de artişti să se poată exprima cu ajutorul lor.

Acestei idei i s-a opus o neaşteptată coaliţie de ecologi – *Păstraţi Callisto Curat* – şi interese de afaceri, care dorea să se bage în concesionările frânării atmosferice pe Europa. Fundaţia pierdu permisul de zonare. Fără să dispere, începură să-l deplaseze pe Pluto pe o orbită lungă şi complexă, care traversa Sistemul Solar interior. Corespunzător împodobit, spuneau ei, Pluto urma să devină o magnifică galerie de artă mobilă.

În scurtă vreme se discuta despre construirea unei uzine energetice pe Io. Nu legată de vulcanii satelitului – aceştia fuseseră deja exploataţi. Planul propunea conectarea directă la curenţii care circulau între Io şi Jupiter – şase milioane de amperi abia aşteptând să fie folosiţi. Lucrul începu. În curând aveau să îmblânzească energia ce producea aurora.

Vârful de săgeată al omenirii trecuse de acum de sateliţii jupiterieni. Lângă Pământ se construia prima navă cu echipaj uman ce urma să plece spre Alfa Centauri. Cunoscând talentele inginereşti ale omenirii, problema dacă acolo se găsea o planetă tip-Pământ părea lipsită de importanţă. (După cum se dovedi, o asemenea planetă nu exista pe o rază de şaizeci şi trei de ani-lumină.) Oamenii puteau supravieţui oriunde. Ba mai mult, ei ajungeau să triumfe peste tot. În orice loc unde se acumulau lumina soarelui şi masă, un om găsea o modalitate de a forma o societate – şi chiar să obţină şi un profit.

Bineînţeles, rămânea problema lui Jupiter. Împreună cu celelalte planete gazoase gigante formaseră fundalul acestor aventuri, dar numai atât. Poate că mulţi locuitori ai lui Ganimede, întinşi pe malul unui lac în salopete încălzite, ori virând şi picând prin norii diafani, priviseră în sus, către uriaşul de acolo şi-şi puseseră întrebări. Jupiter ocupa pe cer o porţiune de două sute cincizeci de ori mai mare decât Luna văzută de pe Pământ; nu se îndepărta niciodată prea mult de minţile milioanelor de oameni care locuiau în apropiere.

Era deci inevitabil. O fiziciană de pe Lună dezvoltase o nouă teorie asupra interiorului lui Jupiter, analizând cele mai recente date asupra presiunilor, temperaturilor şi compoziţiei chimice. Constatase că lângă suprafaţa planetei trebuiau să existe benzi stratificate de hidrogen metalic pur. Acesta putea fi destul de aproape de straturile exterioare de rocă pentru a fi exploatat.

Condensat de uriaşa forţă gravitaţională a lui Jupiter, hidrogenul metalic reprezenta o formă stabilă. Cu cheltuieli imense, experimentele de laborator creaseră câteva grame de substanţă. Era incredibil de rezistentă, uşoară şi durabilă. Putea chiar rezista unei tranziţii lente la presiunea scăzută. Dacă s-ar fi putut coborî acolo, pentru ca s-o extragă...

Jos, în densa atmosferă jupiteriană, presiunile erau gigantice. Acolo unde fuseseră măsurate, condiţiile erau teribile. Tehnologia pentru exploatarea minelor nu fusese complet dezvoltată. Ideea părea nebunească.

S-a spus, desigur, că era imposibil. Aşa se spune întotdeauna.

Traducerea:
Mihai-Dan Pavelescu

Dialog

de Ileana Roman

Conducea deja de trei ore şi nu simţea nici un pic de oboseală. Într-o zi perfectă ca aceea, cu cerul senin şi un soare blând, cu şoseaua liberă şerpuind printre câmpurile înverzite, perspectiva celor 500 de kilometri rămaşi până la destinaţie era deosebit de atrăgătoare. Într-adevăr, alesese bine maşina în locul avionului de linie cu care colegii ei făceau de obicei asemenea deplasări. Zgomotul motorului şi fâşâitul vântului pe geamul deschis îi însoţeau gândurile care de multe ori îi aşterneau un zâmbet pe buze. Oprea destul de des, cam la o oră o dată, la câte un local de pe autostradă; la nici zece metri de traficul intens, la soare, o sticlă de Coke rece avea un gust pe care nu-l avea niciodată acasă. Apoi pornea din nou la drum, silueta micuţă stârnind fluierăturile şoferilor de camioane aşezaţi la mesele din jur. Avea timp destul pentru acest drum pe care plănuise să-l facă pentru a suplini, pe cât posibil, concediul amânat de câţiva ani. Era vineri după-amiază, iar conferinţa începea abia luni dimineaţă.

— Mda, avem tot timpul, nu-i aşa?

Luase obiceiul să vorbească singură, să mormăie sau să fredoneze împreună cu radioul. Aproape tot timpul nu avea cine să o audă, dar se întâmplase să provoace şi câteva comentarii amuzate din partea colegilor: „Nu chiar *toţi* suntem surzi, ştii?". Nu se supăra niciodată pe ei, erau o echipă de sufletişti care lucrau de dimineaţă până seara şi căpătaseră şi ei aceleaşi obiceiuri proaste.

— Iată ceea ce s-ar putea numi pe drept cuvânt o cârciumioară pe cinste! Aici e de noi, avem chiar şi un loc de parcare la umbră...

Opri sub coroana bogată a unui arţar, lăsă geamurile deschise şi se aşeză la o masă, la umbra aceluiaşi copac, cu sticla obişnuită de Cola rece în faţă.

De sub masa alăturată văzu cum se apropie, cu paşi mici şi hotărîţi şi cu coada ca un steag de luptă, un pisoi mic, gri cu ochii albaştri. Întinse o mână şi apucă pisoiul aşezându-l confortabil în poală. Începu să-l mângâie şi, imediat, dosul palmei simţi torsul pisicii, acoperit de zgomotul traficului. Da, totul începuse de la un pisoi care semăna mult cu amărîtul ăsta...

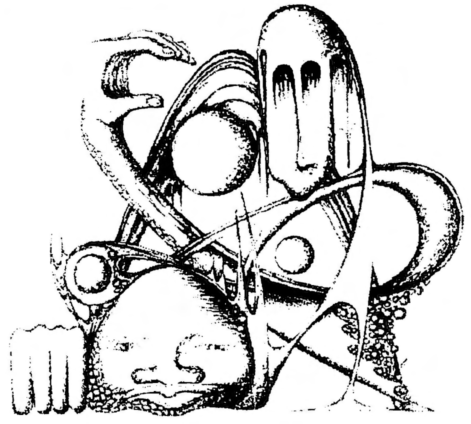
♦ ♦ ♦

Petrecerea de după depunerea jurământului lui Hipocrat a marcat, pentru toţi, sfârşitul unei etape lungi şi grele. Cel mai frecvent subiect de discuţie fusese viitorul. Ce specializare, unde, ce planuri, ce spital, ce şanse de revedere în următorii ani... Se schimbaseră numere de telefon între colegi care, practic, nu-şi vorbiseră în toată facultatea. Iar când cineva a întrebat-o pe tânăra absolventă ce planuri are, toată lumea a ciulit urechile. Nu-şi discutase niciodată intenţiile, nu se ştia mare lucru despre ea. Dar hotărîse ca la această întrebare să răspundă cinstit, deşi bănuia care vor fi reacţiile.

— Vreau să lucrez cu copii surdo-muţi.

Comentariile nu se lăsaseră aşteptate. Practic, le întrecuseră în aciditate pe cele căpătate de colegul lor care alesese anatomo-patologia. Majoritatea îşi doreau renume, salarii bune, oricum, tot ceea ce aduce unui medic bun lucrul cu pacienţi vii şi curabili.

Îşi găsise imediat un post la o şcoală ajutătoare şi-şi continuase cu încăpăţânare pregătirea: psihologie, pedagogie, logopedie. Munca îi dădea

Desen de Dan Farcaş

multe satisfacţii, dar nu-i cruţa timpul.

Într-o seară, mergând spre casă, îl văzuse. Mic şi zgribulit în ploaie, cu blana udă şi murdară, slab şi amărît. Luat pe sus de o mână caldă, transplantat în micul apartament şi pus pe un program de refacere. Amărîtul devenise stăpân în câteva zile. O întâmpîna la întoarcerea acasă cu un miorlăit prelung şi problema mesei lui devenea cea mai urgentă din program. Apoi îşi lua locul în poala ei, în faţa televizorului, făcând-o de multe ori să adoarmă în fotoliu. Iar într-o astfel de zi, torcând cu gâtul întins pe mâna ei, i-a schimbat destinul.

♦ ♦ ♦

Sonorul televizorului acoperea torsul relaxant al pisoiului, iar spoturile publicitare nu se mai terminau.

— Mai bine te ascultam pe tine torcând, amărîtule, decât pe idioţii ăştia care susţin că vopselele din sucuri sunt naturale... Ar trebui să torci mai tare, nu te aud deloc. Nu pot decât să simt cum torci, ce păcat!

Şi ideea venise. Rămăsese gândindu-se la ea ore în şir, nemaiauzind nici televizorul, nici miorlăielile frustrate din faţa castronaşului gol.

Câteva săptămâni de studii i-au confirmat că ar putea merge. Copiii surdo-muţi sunt muţi deoarece nu aud sunetele vorbirii pentru a le reproduce, dar ar putea simţi vibraţiile coardelor vocale. Ei sunt învăţaţi un limbaj al semnelor şi sunt încadraţi întotdeauna la categoria handicapaţilor. Ar putea învăţa să vorbească, poate nu perfect, dar dacă ar fi aduşi la vârsta la care ceilalţi copii învaţă să vorbească... Da, ar merita încercat.

♦ ♦ ♦

Şi meritase. Acum, după doi ani de la moartea pisoiului care dăduse numele său proiectului, putea spune că meritase. Fusese greu: primul articol fusese privit cu suspiciune, iar al doilea cu dezinteres, dar începuse să fie cunoscută. Realizase ameliorări cu copii de 6 - 7 ani şi susţinuse necesitatea începerii programului de educare de la vârsta de 2 ani, cel târziu. Şi venise şi ziua în care un părinte disperat i-a acordat o şansă fiului său de un an şi opt luni. Acum, puştiul urma cursurile unei şcoli normale. Iar ea fusese invitată să-şi expună metoda la conferinţa anuală, în scopul extinderii aplicării ei. I se propusese să preia un grup de medici tineri pe care să-i formeze. Da, meritase.

Sticla de Cola, neglijată, se încălzise, iar pisoiul adormise buştean. Era cazul să pornească la drum. Se însera şi nu se hotărîse încă unde o să rămână peste noapte. De multe ori cădea pe gânduri în ultima vreme. Luni avea de comunicat ce hotărîse: va continua lucrul cu copiii sau va pregăti tineri medici?

Îşi lăsă capul pe spate şi îşi cufundă ochii în verdele frunzelor.

— Frunză de arţar, frunză de stejar, spune-mi ce să fac?

O frunză de arţar căzu legănându-se pe blana pisoiului adormit. Ea o luă şi o puse în buzunar. Se hotărîse să ia pisoiul

la ea, dacă cei de acolo îl ţineau până la întoarcere.

Se urcă în maşină şi plecă. Şi asfinţitul era superb, ca tot restul zilei care trecuse. Şoseaua era aproape pustie şi putea vedea mai mult din peisaj. Munţii din zare îi va trece a doua zi, dar ar trebui măcar în oraşul acela de la poale să existe un hotel. Timpul zburase şi era aproape întuneric.

— Nu ne mai oprim până în oraş, că s-a făcut beznă...

— *Ba eu am să te rog să opreşti în parcarea de acolo!*

O frână bruscă şi maşina se opri în parcarea indicată. Auzise sau nu ceva? Dar nu era nimeni în maşină, iar la radio era muzică. Nu-i era frică, deşi se întreba de ce nu-i este.

— Vorbesc singură de ani de zile, dar nu mi s-a mai răspuns până acum, aşa că trebuie să mă culc devreme astăzi...

Apăsă butonul de contact al bătrânului diesel şi rămase cu ochii pe becul care indica încălzirea rezistenţei. Sub ochii ei, butonul mişcat de o mână nevăzută sări înapoi în poziţia oprit.

— *Te-am rugat să opreşti şi acum te rog să ai puţină răbdare.*

Nu, în mod clar nu era o voce; era o idee bine conturată pe care o percepea ca pe o frază. Şi nu-i era frică.

— *Nici n-ai avea de ce să-ţi fie!*

— Cine eşti?

— *Mai târziu ai să înţelegi, dar acum dă-te jos şi ia-o pe câmp înspre pădure.*

Cu mişcări încete deschise uşa maşinii, se dădu jos, renunţă să încuie uşa pentru că, într-un mod inexplicabil, era sigură că nu era nevoie, şi porni către pădure.

— *Noi vrem să stăm de vorbă cu tine, tu poţi înţelege şi ne poţi ajuta, dar cred că ar fi mai simplu să adormi acum.*

După ce mersese vreo douăzeci de paşi către liziera pădurii, se prăbuşi în iarba deasă.

♦ ♦ ♦

Când se trezise pe scaunul din dreapta al maşinii, primul lucru fusese să-şi promită că nu are să mai rişte să adoarmă la volan. Pe viitor avea să facă etape mai scurte, cu pauze mai lungi şi nici nu o va mai apuca noaptea pe drum. Apoi, umbra unei amintiri îi revenise, căutase frunza de arţar în buzunar, o văzuse tăiată pe jumătate şi-şi amintise. Iar frunza de arţar îi spusese ce are de făcut.

♦ ♦ ♦

— Aşadar, după pregătirea unei singure serii de absolvenţi, voi lăsa în grija acestora pregătirea altora şi voi iniţia un nou proiect.

În linişte profundă din sală, se auzi foşnetul căptuşelii de la haină.

— Acum opt ani, în primul meu interviu, am prezentat un pisoi, făcându-l responsabil de noua metodă de educare. Acum vă arăt această jumătate de frunză. Aşa cum copiii născuţi surzi au fost consideraţi handicapaţi faţă de noi, ceilalţi, tot aşa, noi toţi suntem handicapaţi faţă de cei cu care, din păcate, nu se poate purta decât un dialog neauzit. Şi faţă de aceştia suntem surdo-muţi. Acest „auz“ special este parţial pierdut, îl considerăm atavism la cei care îl au, iar de „vorbit“ n-am învăţat, pentru că n-am „auzit“ niciodată. Suntem ca această jumătate de frunză, într-un copac plin cu jumătăţi de frunze, incapabili să înţelegem cum e să fii o frunză întreagă...

Murmurul sălii uimite se transformase în vacarm. Ştia ce va urma: conferinţe de presă şi articole necruţătoare. Dar, printre ele, la fel ca şi atunci, se va ridica un glas care va spune: „Da, ar merita încercat...“

ORAŞUL ALB

de Lewis Shiner

Tesla ridică la buze bucata de muşchi de vacă. Volumul bucăţii este de aproximativ 3,906 centimetri cubi, sau 0,02777 din întreaga friptură. În timp ce mestecă, observă o pată pe dosul furculiţei sale. Ia un şervet curat din teancul de lângă cotul său stâng şi şterge energic furculiţa.

E aşezat la o masă rezervată din restaurantul de la capătul vestic al Palatului de Onoare. Priveşte afară, către Expoziţia Columbiană şi Târgul Mondial din Chicago. Ne aflăm în luna octombrie a anului 1893. Soarele a apus de mult şi reflexiile luminilor electrice ale lui Tesla scânteiează pe suprafaţa Bazinului Principal, transformând stropii fântânii arteziene în giuvaeruri sclipitoare. La capătul îndepărtat al Bazinului se înalţă Statuia Republicii, în straie fluturânde, încununată cu ramuri de măslin. Pe toate laturile acestuia se aşterne Oraşul Alb, într-o eleganţă imaculată, mărturie a superbei arhitecturi din Grecia şi Roma antică. Străzile lui friguroase sunt populate de oameni mustăcioşi în redingote şi femei robuste în şaluri de lână.

Este ora 9:45. La miezul nopţii, Nikola Tesla va produce cel mai mare miracol al său. Numărul doisprezece pare fast. Pentru el e important, din motive pe care nu le poate înţelege, că doisprezece este divizibil cu trei.

Anne Morgan, fiica bancherului J. Pierpont Morgan, stă în picioare la mică distanţă de masa lui. Deşi încă în liceu, este înaltă, stăpână pe sine, izbitor de atrăgătoare. Ezită să-l deranjeze pe Tesla, ştiind că el preferă să cineze singur. Totuşi, se simte atrasă către el în mod irezistibil. Este slab ca un ţâr şi frumos ca diavolul în persoană, cu ochii cenuşii, de oţel, care-i pătrund până în suflet.

— Domnule Tesla, spune ea, sper că nu vă deranjez.

Tesla ridică privirea, zâmbeşte cu blândeţe.

— Domnişoară Morgan.

Începe să se ridice de la masă.

— Vă rog, nu vă ridicaţi. Îmi era doar teamă că n-am să vă întâlnesc. Sperasem că ne-am putea plimba împreună după ce terminaţi aici.

— Aş fi încântat.

— Vă voi aştepta acolo, lângă Bazin.

Ea se retrage. În timp ce-şi târăşte o mână înmănuşată de-a lungul balustradei, încearcă să evite mulţimile ameţite care forfotesc în perimetrul Expoziţiei. Mâine, Târgul se va închide şi va trece în istorie. Deja sunt discuţii în contradictoriu cu privire la ceea ce urmează să se întâmple cu aceste splendide clădiri. Nu există nici bani pentru întreţinerea lor, nici dorinţă să fie demolate. Primarul oraşului Chicago, Carter Harrison, îşi face griji că vor sfârşi murdare şi vandalizate, oferind adăpost pentru sutele de săraci care nu vor mai avea locuri de muncă atunci când se va sfârşi Târgul.

Gândurile ei se întorc la Tesla. Descoperă că e extrem de îndrăgostită de el. Cel puţin o parte din atracţie stă în misterul vieţii lui personale. Până la vârsta de treizeci şi şapte de ani, nu a fost căsătorit niciodată, nici logodit. A auzit zvonuri că gusturile lui ar putea fi, ca să ne exprimăm delicat, de natură grecească. Nu există nici o dovadă care să susţină această bârfă şi ea nu-i dă crezare. Mai degrabă pare plauzibil că nici o femeie n-a fost încă dornică să suporte numeroasele idiosincrazii ale inventatorului.

Cu un aer absent îşi atinge lobul gol al

urechii stângi. Nu mai poartă cerceii de perle care l-au deranjat atât de tare la prima lor întâlnire. Se îmbujorează când îşi aminteşte şi, în acel moment, apare Tesla.

— Ne plimbăm? întreabă el.

Ea încuviinţează şi îşi potriveşte pasul după al lui, având grijă să nu-l ia de braţ. Tesla nu agreează contactul fizic cu alte persoane.

În stânga lor este Sala Agriculturii. A auzit că atracţia care se bucură de cea mai mare popularitate este o bucată de brânză de unsprezece tone, din Ontario. La fel ca mulţi alţi vizitatori ai Târgului, de fapt nu a vizionat nici unul dintre exponate. Acestea par prozaice prin comparaţie cu puritatea şi liniile clasice ale clădirilor care le adăpostesc. Parfumul trandafirilor proaspeţi se revarsă prin uşile deschise şi, pentru o clipă, e pierdută într-o reverie a New York-ului ei natal primăvara.

În timp ce trec pe lângă capătul clădirii, se află în întuneric timp de câteva momente. Tesla pare să se cutremure. A fost tăcut şi atent, ca şi când, din obişnuinţă, şi-ar fi numărat paşii. N-ar surprinde-o dacă aşa ar fi într-adevăr cazul.

— E ceva în neregulă? întreabă ea.

— Nu, zice Tesla. Nu-i nimic.

De fapt, pentru Tesla întunericul e plin de coşmaruri care stau la pândă. Chiar acum avea din nou cinci ani şi-l privea pe fratele său mai mare, Daniel, cum cade şi moare. Ani întregi de introspecţie vinovată nu au făcut scena mai clară. Stăteau împreună în capătul scărilor de la pod, iar apoi Daniel a căzut în întuneric. A căzut? L-a împins Nikola, într-un moment de furie copilărească?

Toată viaţa s-a temut de întuneric. Tatăl său îi lua lumânările, aşa încât micul Nikola şi-a făcut propriile sale lumânări. Acum, adultul Tesla adusese lumina electrică în Oraşul Alb, transportată de curentul sigur, necostisitor, alternativ. Acesta este doar începutul.

Cei doi ocolesc capătul estic al Palatului de Onoare. La Sala Muzicii, Orchestra Imperială din Austria interpretează melodii de Wagner. Anne Morgan se înfioară în răcoarea serii.

— Uitaţi-vă la lună, spune ea. Nu-i aşa că e romantic?

Zâmbetul lui Tesla pare condescendent.

— Niciodată n-am înţeles impulsul romantic. Noi, oamenii, suntem maşinării din carne şi nimic mai mult.

— Nu prea e o imagine plăcută.

— Nu intenţionez să fiu jignitor, ci numai exact. Acesta este scopul ştiinţei, la urma urmei.

— Da, bineînţeles, spune Anne Morgan. Ştiinţa.

Se pare că nu există nici o cale prin care să ajungă la el, nici o fisură în exteriorul său rece. Aici au renunţat celelalte, îşi zice ea. Am să mă dovedesc mai puternică decât toate. În scurta ei existenţă privilegiată a obţinut întotdeauna ceea ce a vrut.

— Mi-aş dori să ştiu mai mult despre ea.

— Ştiinţa este o lumină pură, albă, spune Tesla. Străluceşte în mod egal asupra tuturor lucrurilor şi dezvăluie adevărurile lor particulare. Alungă nesiguranţa şi opinia subiectivă şi contradicţia. Prin ea noi stăpânim lumea.

Printr-un ocol s-au întors la vest şi în dreapta lor este Clădirea Artelor Liberale. Anne a auzit că adăposteşte atât de multe picturi şi sculpturi, încât nu poţi decât să rătăceşti neajutorat prin ea. Să încerci să găseşti toată opera unui artist anume, sau să-i cauţi pe impresioniştii francezi, despre care a auzit atât de multe, ar fi cu totul zadarnic.

Sub luminile electrice ale lui Tesla, faţada lustruită a clădirii scânteiează. Pentru o clipă, privind de-a lungul şirului imposibil de lung de coloane corintice perfecte, Anne simte ceea ce simte Tesla: triumful omului asupra naturii, dorinţa de a cuceri şi forma şi controla. Apoi briza nopţii îi aduce parfumul trandafirilor de dincolo de Bazin şi sentimentul se risipeşte.

Intră împreună în Clădirea Electricităţii şi stau în centru, dedesubtul marelui dom.

Aici e instalat exponatul Westinghouse, un uriaş arc de boltă acoperit cu o cortină, care e susţinut pe o platformă din metal. Dincolo de arc sunt două spirale Tesla enorme, cele mai mari construite vreodată. La cheia arcului de boltă se află o pancartă pe care sunt înscrise cuvintele: COMPANIA ELECTRICĂ & MANUFACTURIERĂ WESTINGHOUSE / SISTEM MULTIFAZAT TESLA.

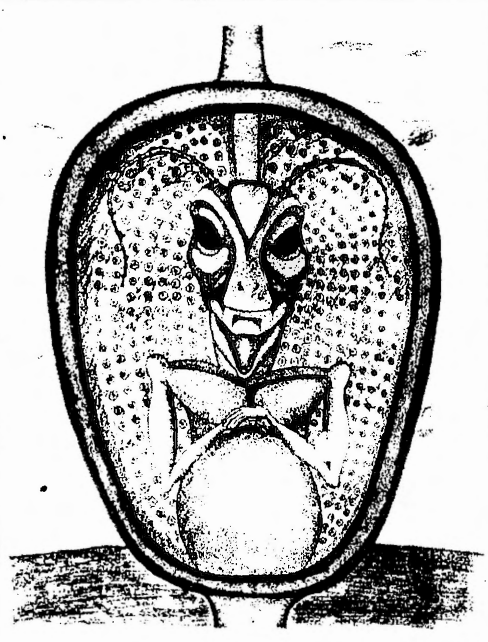
Tesla e într-o dispoziţie triumfătoare. S-a dovedit că Edison, principalul său rival, a greşit. Curentul alternativ va fi opţiunea viitorului. Săptămâna aceasta, companiei Westinghouse i s-a acordat ca premiu contractul pentru construirea primelor două generatoare la cascada Niagara. Tesla nu-l poate ierta pe Edison pentru că i-a angajat pe ştrengarii din Menlo Park să răpească animale de casă, pe care apoi le-a electrocutat cu curent alternativ – zicea că le-a aplicat „efectul Westinghouse". Dar tentativele meschine, nebuneşti, ale lui Edison de a discredita sistemul multifazat au dat greş, iar el s-a dovedit a fi un om bătrân, amărît şi lipsit de imaginaţie.

Edison a pierdut şi istoria îl va da curând uitării.

Însuşi George Westinghouse, patronul lui Tesla, este aici în această seară. La fel şi J.P. Morgan, tatăl Annei, şi William K. Vanderbilt şi primarul Harrison. De asemenea, aici se află prietenii lui Tesla, Robert şi Katherine Johnson, şi Samuel Clenes, care insistă ca toţi să-l cheme pe pseudonimul său literar.

Este aproape miezul nopţii. Tesla urcă graţios pe platformă. Pocneşte din degete şi tuburile umplute cu gaz inundă totul cu lumină albă, pură. Tesla le-a aranjat în aşa fel încât să alcătuiască numele câtorva dintre celebrităţile prezente, ca şi numele poeţilor săi sârbi preferaţi. Îşi ridică mâinile către mulţimea înfiorată care aşteaptă.

— Domnilor şi doamnelor. Nu doresc deloc să vă plictisesc cu discursuri. V-am chemat aici să fiţi martori la o demonstraţie a puterii electricităţii.

Desen de Roberto Tănăscahe

Continuă să vorbească, iar vocea i se ridică la un registru înalt din cauza emoţiei. Scoate câteva lămpi fără filament şi le aşează împrejurul scenei. Subliniază că lumina lor nu scade, în ciuda depărtării lor faţă de sursa care emite energie.

— Observaţi cum gazul, la presiuni scăzute, manifestă o conductibilitate extrem de ridicată. Acest gaz diferă prea puţin de acela din straturile superioare ale atmosferei noastre.

Încheie cu câteva fulgere sferice şi roţi rotitoare din lumină. Pe măsură ce aplauzele se potolesc treptat, îşi ridică mâinile încă o dată.

— Acestea nu sunt decât scamatorii de salon. În această seară vreau să le mulţumesc, într-un mod dramatic şi vizibil, tuturor acelora dintre domniile voastre care m-aţi susţinut prin patronajul dumneavoastră, prin bunătatea dumneavoastră, prin prietenia dumneavoastră. Acesta este darul meu pentru voi şi pentru întreaga omenire.

Deschide un panou în partea din faţă a arcului de boltă. Un întrerupător masiv, cu

levier, este dezvăluit. Tesla face o scurtă plecăciune şi apoi comută întrerupătorul.

Aerul trozneşte, încărcat de ozon. Electricitatea urlă prin corpul lui Tesla. Părul i se ridică şi în vârfurile degetelor îi dansează flăcări. Electricitatea este Dumnezeul lui, prietenul lui cel mai bun, singura lui iubită. Este curată, pură, absolută. Se arcuieşte prin el şi se înalţă nevăzută în cer. Numai Tesla o poate vedea. Pentru el este orbitor de albă, culoarea pe care o vede când îl cuprind inspiraţia, spaima sau extazul.

Filamentele spirale absorb cantităţi colosale de energie. Peste tot în marea sală, pretutindeni în Oraşul Alb, luminile clipesc şi pălesc. Anne Morgan strigă din cauza şocului şi a spaimei.

Prin ferestrele boltite de deasupra cerul însuşi începe să strălucească.

Ceva scânteiază şi şuieră, iar maşina se opreşte. Aerul duhneşte a cupru topit şi sticlă şi cauciuc. N-are nici o importanţă. Miracolul a fost săvârşit.

Tesla coboară de pe podium. Prietenii săi se îndepărtează de el, fără să vrea. Tesla zâmbeşte ca un tată înţelept.

— Dacă mă veţi urma, am să vă arăt ce a făurit omul.

De afară se aud deja ţipete. Tesla merge repede către uşi şi le deschide cu o smucitură.

Anne Morgan este printre primii care-l urmează afară. Nu-şi poate învinge teama faţă de el, în ciuda atracţiei pe care o simte, în ciuda celor mai bune intenţii pe care le are. De jur împrejurul său vede vizitatori ai târgului cu capetele date pe spate, sau care-şi acoperă ochii de spaimă. Îşi îndreaptă şi ea privirea către ceruri şi scoate un strigăt scurt, uluit.

Cerul a luat foc. Sau, mai degrabă, arde, aşa cum ard filamentele într-una din lămpile electrice ale lui Tesla. A devenit o întindere de alb strălucitor. După câteva secunde, o dor ochii din cauza strălucirii intense şi trebuie să privească în altă parte.

Este miezul nopţii, iar Palatul de Onoare e luminat ca de soarele amiezii. Anne e suficient de aproape pentru a-l auzi pe Tesla rostind un singur cuvânt, şoptit:

— Magnific.

Westinghouse se apropie nervos.

— Efectul acesta e foarte spectaculos, zice el, dar n-ai face mai bine, ă, să-l închizi?

Tesla clatină din cap. Faţa îi străluceşte de mândrie.

— Se pare că nu înţelegeţi. Atmosfera însăşi, la o altitudine de aproximativ douăsprezece mii de metri, a devenit un conductor electric. Numesc asta „lumina mea nocturnă terestră". Sarcina electrică este permanentă. Am alungat noaptea din lume, pentru totdeauna.

— Pentru totdeauna? se bâlbâie Westinghouse.

Anne Morgan se sprijină de o coloană, simţind pe spate marmura rece. Noaptea, alungată? Stelele, dispărute pentru totdeauna?

— Eşti nebun, îi spune ea lui Tesla. Ce ai făcut?

Tesla se îndepărtează. Reacţia nu este cea pe care o aştepta el. Unde le e recunoştinţa? Le-a transformat întreaga lume într-un Oraş Alb, un oraş în care crima şi spaima şi coşmarurile nu mai sunt posibile. Totuşi, bărbaţii îl arată cu degetul, strigând blesteme, iar femeile plâng fără să se ascundă.

Îşi face loc cu coatele printre ei, către gară. Maşinării de carne, îşi spune. Sunt atât de obişnuiţi cu ciclul lor ineficient al zilei şi nopţii. Dar vor învăţa.

Urcă într-un tren cu destinaţia New York şi îşi face rost de un compartiment rezervat. În timp ce călătoreşte prin noaptea albă, fereastra sa rămâne puternic luminată.

În lumină se află adevărul. În lumină se află pacea. În lumină va putea, în sfârşit, să doarmă.

Traducere de Florin Pîtea

In utero

de Bogdan Bucheru

Pescăruşul mergea legănat, cu mişcări rare, şi când băiatul ajunse în apropiere îşi desfăcu aripile, înălţându-se lin. Copilul, uşor dezamăgit, rămase pe loc privindu-l cum zboară, cu mâna pavăză deasupra ochilor. Ar fi vrut să fie acolo sus, alături de pasărea argintie, să simtă cum aerul se înghesuie sub el. Îşi întinse mâinile spre cer, unite, apoi îşi imagină firul ce-l unea cu pescăruşul plutitor, asemeni unui zmeu.

Băiatul porni alergând pe lângă malul apei, trăgând după el firul nevăzut şi, acolo, în văzduh, pasărea chiar îl urma, înălţându-se tot mai mult. Când copilul se opri obosit, pescăruşul coborî uşor, în cercuri largi, până ce atinse luciul apei. Băiatul privi fericit, încă gâfâind, pasărea ce se lăsa dusă de curentul slab de lângă mal.

„Fiule, ajunge! Revino, te rog!", se auzi vocea mamei undeva, în spate, dar el nu-i dădu atenţie; minunatul zmeu-pescăruş îl fermecase.

Ridicându-şi mâinile, începu să fugă din nou. În urma sa, pasărea îşi deschise aripile şi, cu mişcări puternice, se ridică ascultătoare, tot mai sus. Copilul întorcea capul din când în când să o privească şi, satisfăcut, se străduia să fugă cât mai repede.

Pocnetul sec frânse zborul pescăruşului, trăgându-l în jos. Surprins, băiatul se opri brusc, gata să cadă şi, rotindu-şi ochii, încercă să-şi găsească jucăria. O zări, în cele din urmă, plutind inertă în mijlocul apei.

„Mamă! Mamă!... A ucis pasărea... din nou!"

„Doar te-am prevenit, puiule! Până nu scăpăm de el, nu are rost să te mai joci... Hai, fiule, închide aparatul şi vino afară!"

Încă furios, micul vrap îşi desfăcu aripile şi-şi urmă mama. Dispărură în scurt timp printre arborii-casă din apropiere. Apoi întreaga imagine se topi, lăsând loc siglei de aşteptare.

Întinzându-şi satisfăcut toate braţele, crudul octopod socoti că era a patra oară când îl fenta pe vrapul ăla pitic, stricându-i treaba. După care îşi reaşeză braţele pe senzori şi începu să caute alt fraier. Aproape imediat localiză un talarian umflat, cu care mai avusese de-a face în câteva rânduri. Comandă încărcarea, când...

Trezit de instincte puternice, puiul prinse să lovească cu putere, neîncetat. O primă fisură îi arătă că e pe drumul cel bun. Se opri pentru o vreme, readunându-şi forţele, apoi lovi din nou. De dincolo se auziră strigăte de încurajare. Dar nu era deloc uşor pentru el.

Cu fiecare serie de lovituri, fisurile se măreau tot mai mult şi, în cele din urmă, puiul reuşi să scoată capul afară. Lumina slabă, difuză, din interior fu înlocuită de cea puternică, orbitoare, a zilei. Deschizându-se larg, aripile mari, de pescăruş, ale mamei îl înconjurară ocrotitor, iar el uită durerea, aşa cum uitase şi ultimul vis.

Desen de Dan Farcaş

„Erotica 7/13"

de Tudor Negoiţă

— Îmi pare rău, dar trebuie să cobor, anunţă Dan.

În realitate, se simţea „cam terminat" după această... densă oră petrecută în compartimentul frumoasei doamne. Devenise însă şi foarte hotărît; de-aici înainte avea să fie mai îndrăzneţ cu femeile. Da, mult mai îndrăzneţ. Deşi se ştia „năltuţ şi atât de drăguţel", cum o auzise şoptind pe una din colegele de clasă, rămăsese până azi – ca un nătăfleţ – cu o experienţă... aproape jalnică! Dezavantajul de a nu avea o garsonieră a lui! Se impunea şi-aici să dovedească mai multă îndrăzneală; da, să evadeze definitiv... „de lângă fustele mămicii". Pentru că... *de mers, mergea!* Chiar mai lesne decât bănuise, îi era limpede acum, muierile, toate...

Uite, asta – cam 30 de ani, zveltă, elegantă! Când o zărise prima oară, tocmai din celălalt cap al vagonului, fumând la fereastră, *i se păruse* o doamnă extrem de distantă, *intangibilă*, nu „de nasul lui" în orice caz. Eh! Şi fusese suficient să vină un picuţ mai aproape, s-o întrebe dacă ştie ce gară urmează, pentru ca, de-atunci înainte totul să se desfăşoare... într-un ritm de-a dreptul accelerat, nesperat de favorabil! Distinsa doamnă înhăţase urgent nada, se plânsese de monotonia drumului, îl întrebase dacă nu ar vrea să se mute în compartimentul ei – gol, ce-i drept, noaptea trenul ăsta era aproape pustiu –, ca să-i ţină companie. Se mutase. Şi „îi ţinuse companie"; fără multe vorbe, fără farafastâcuri. O companie grozav de plăcută pentru amândoi, dacă ar fi pierdut trenul ăsta... Avusese noroc? Da, dar norocul *era musai să ştii să ţi-l faci!*

Ea tăcea acum. Îşi recompunea cu îndemânare savanta coafură, în faţa oglinjoarei de poşetă; redevenind... „tot mai intangibilă". Ha!

Şuierul locomotivei. Se apropiau de staţie. Dan deblocă uşa compartimentului, îşi luă valijoara din plasă, şi-aminti ceva, întrebă deodată:

— Cum te cheamă?

Femeia surâse. Un surâs mic, „inefabil". Degetele subţiri ale „distinsei" se opriră câteva clipe din laborioasa activitate. Vocea profundă, caldă menţionă simplu:

— Eva.

♦ ♦ ♦

Adam conducea cu repeziciune pe străduţa ce ducea la gară.

— De ce te grăbeşti, dragule? scânci Gabi.

— Altfel pierd trenul, explică scurt bărbatul.

Dumnezeule, era *absolut su-perb!* Cum nu exista unul în amărîtul ei orăşel de provincie; cum nu zărise *măcar vreodată...* un asemenea exemplar „extra" printre clienţii celor două hoteluri pe care „le prospecta" zilnic. De regulă, bărbaţii care se rătăceau prin urbea lor prăfuită erau mărunţi funcţionari, bicisnici comis-voiajori, ofiţeraşi, parcă speriaţi, sau subofiţeri burtoşi, grăbiţi – la câţiva kilometri sa afla o unitate militară chipurile secretă, singura speranţă a turmei de femeiuşti semiofilite ce se apucau să se dichisească metodic, încinse de iluzii, începând cu fiecare joi a săptămânii. Cum de nimerise individul ăsta de lux aici? Şi de ce naiba pleca atât de repede?

— E maşina mea! avu o inspiraţie subită Gaby. Hai să ne întoarcem la hotel! Te poţi duce mâine până unde vrei...

— Imposibil, scumpo! zâmbi ferm Adam.

Tonul era inflexibil. Ah, şi zâmbetul! Un zâmbet teribil de masculin, foarte sigur, care-l prindea de minune; pe faţa

aceea bronzată, încadrată de o chică leonină!

— Ai să revii în oraşul nostru curând?

— Posibil, lansă cu indiferenţă Adam.

— Dacă mai vii, mă poţi găsi uşor. Taică-meu e proprietarul celor două hoteluri din oraş. Şi al liceului de fete! debită iute Gaby, întrebându-se dacă făcuse bine sau rău adăugând ultima precizare.

— Şi al liceului de fete? Aha! Înveţi acolo?

— Eu?! Am isprăvit cu şcoala de anul trecut! se apără vexată proprietara maşinii şi se interesă: Eşti însurat?

— A, nu! Nu... încă.

— Nici să nu te însori! Ar fi păcat! râse complice Gaby. Eu... Ştii, mă cam pricep la bărbaţi; nu cred să-mi fi scăpat unul mai de Doamne-ajută, localnic sau „în trecere", burlac ori în lesa nevestei! Dar pot să te-asigur că... *eşti extraordinar*, Adam! Nu-mi iert că a trebuit să aflu asta de la spălăcita de Any, abia în a doua noapte după ce sosiseşi aici şi... când erai deja pe picior de plecare!

— Any? Care-a fost aia?

— Micuţă, blondină, cu sâni mari, camerista...

— Aha! Drace, trenul intră deja în gară! constată neliniştit Adam, frână aprig, se răsuci, apucă geanta de voiaj...

— Stai! Nu mă săruţi măcar?!

— Altădată! promise bărbatul, coborîse deja, se îndepărta...

— Când mai vii?! strigă după el Gaby, descoperindu-şi în glas parcă o nuanţă de disperare.

— Peste-un an, poate! râse Adam, alergând peste şine.

Eh! Asta fusese şi gata. Iar, dacă nu ar fi vorbit cu Any... *l-ar fi ratat!*

♦ ♦ ♦

Vagonul al doilea, compartimentul al doilea. Da, era aici.

— Cum a mers? se interesă Adam, reînchizând uşa.

— Binişor, cred, zise Eva. Trei sute opt, din care doar două ratări. Şi nu uita că sunt abia la prima incursiune.

— Ca „femeie", putea atinge totuşi măcar patru sute, bombăni Adam, cu un aer de vădită imputare.

— Ultimul a fost pe bancheta asta până acum zece minute! ridică un umăr Eva. Înaintea lui am prins o echipă de hocheişti care se întorceau acasă după meci. Dacă îmi reproşez ceva, e că am descoperit târziu avantajele trenurilor de noapte şi al „violurilor în grup". Voi menţiona procedeul în raportul meu la adunare. Foarte eficient!

— Am fi putut organiza adunarea şi în tren. Până să ajung la vagonul ăsta, am remarcat cel puţin 20 dintre agenţii noştri, pufni Adam, se interesă abrupt: Ai ţinut seama de ultima mea precizare?

— Sigur. Toţi tineri; din localităţi cât mai diferite. Sunt convinsă că vor avea fiecare din ei minimum două contacte în următoarea săptămână. Reacţia în lanţ ce va urma, ştiu, va creşte în progresie geometrică. Şi totuşi... mi-e teamă.

— Teamă? De ce? se miră Adam.

— De eşec, punctă gânditoare Eva. Suntem la cea de *a şaptea* tentativă. Dar *de fiecare dată... ne-au scăpat!*

— ...Acum nu ne vor mai scăpa.

— Oare?! Dacă am înţeles corect, criza se declanşează brusc abia la un an după contaminare; dar, spre deosebire de ceea ce ei numesc „Sida", moartea survine în numai câteva zile. Atunci însă *vor observa* că e o epidemie; care-i va pune în gardă. Practic, avem deci *doar un an* la dispoziţie; cu un număr de agenţi care mi se pare ridicol de mic!

— Nu-i mic, e suficient. Şarja de Adami şi Eve a fost *calculată exact*, stabili Adam. Băştinaşii vor observa când va fi prea târziu.

— Hm! Sperăm asta de 13 ani – ani

de-ai noştri, evident. Iar prognozele au fost optimiste încă de la prima tentativă, când troglodiţii au fost învăţaţi să-şi facă arcuri cu săgeţi. Nu mai vorbesc de „măreaţa“ idee nucleară, considerată „sigurisimă“. Şi? *Ei sunt încă aici!* Ba mai numeroşi ca oricând!

— De data asta, acţiunea a fost temeinic pregătită. Totul inteligent şi discret, companiile de televiziune sunt *ale lor,* casetele şi publicaţiile *ei le scot!* Confederaţia galactică nu va mai putea mârâi că „am colonizat prin violenţă“. Iar planeta asta merită răbdarea şi investiţia. În mod real, n-au epuizat nici a mia parte din resursele ei. Nu ne vor mai scăpa! repetă Adam.

Eva ridică transperantul de la fereastră. Dincolo de întinderea nesfârşită a oceanului, răsăritul se anunţa printr-o puzderie de nori mici, deveniţi liliachii.

— Să sperăm! zise ea. Că a început să mi se pară... şi o planetă frumoasă!... Da, să sperăm!

♦ ♦ ♦

— Subtilitatea constă în aceea că i-am făcut pe idioţi să se considere autorii nu numai ai ideii de contaminare planetară, ci şi ai virusului – *faţă de care se cred imuni!* râse exuberant Nilx.

— Îşi vor da seama de stratagemă, obiectă cu răceală Vilxe. Iar savanţii lor...

— Îşi vor da seama prea târziu. N-ai cum să înţeleţi, tu... te pricepi la computere. Află că orice tip de viaţă inferior e capabil să găsească rapid modalităţi de supravieţuire în stare să dea peste cap oricare atac „savant“. Iar virusul conceput de mine cu atât mai mult! *E* o adevărată capodoperă! Pentru că... Gândeşte-te şi *la perspective,* iubito! Suntem, probabil, *singurii* din galaxie într-adevăr imuni la acest... minunat virus.

— „Şi eu care mă tot întrebam... *de ce o fi totuşi atâta stranie tăcere-n Univers?!*“ surâse ciudat Vilxe.

Era un vers; al unui poet modern. Nilx nu ştia însă asta, nu dădea importanţă „unor asemenea chestii“, conchise:

— Întoarce-te deci acasă şi începe programarea pentru colonizarea a *două* planete! Fără grijă. Poţi verifica, dacă vrei...

— Vreau. Şi o voi face. Imediat, hotărî pe tonul ei enigmatic Vilxe.

Nilx iarăşi nu dădu importanţă. Reluă, cu aerul lui pragmatic, ofensiv:

— N-ai decât! Dar te asigur că ţinem totul sub cel mai strict control. Inclusiv un soi de congres al agenţilor lor, ce va avea loc aici curând, pentru a accelera procesul de contaminare! Sistemele de protecţie globală sunt, de fapt, de-a dreptul mizere, pline de neglijenţe stupide pe ambele planete! Aşa că localnicii vor fi eliminaţi „curat“; vom înregistra o uriaşă reuşită! Să vezi că însuşi Marele Şef al Confederaţiei mă va numi *maestru,* poate chiar *mare maestru!* Iar atunci, încheie triumfător Nilx, atunci, în sfârşit, *nimic nu va mai sta în calea împlinirii dragostei noastre,* nu?

♦ ♦ ♦

— Adam!... Adam, *vom rata din nou?!...* Adam... unde eşti şi... de ce e atâta întu-neric?... În-tu...

♦ ♦ ♦

În următoarele zile, toate companiile de televiziune ale planetei anunţau „tragedia celor 63 de pasageri, cei mai mulţi încă neidentificaţi, pieriţi în accidentul feroviar cauzat de o neglijenţă criminală inexplicabilă“.

Dimineaţa

de Robert David

Întâi am simţit că-mi pot mişca degetele. După câteva momente de bombardament mi-am văzut picioarele. Aveam deci mâini şi picioare. Pe urmă am realizat că ştiu ce sunt acelea. Deci aveam şi creier. Iar creierul meu controla, dintr-o platoşă sferică, toate mişcările. Acesta era capul.

Am pornit-o hai-hui la o plimbare prin întuneric. La un moment dat am zărit nişte sfere mari rotindu-se în jurul unei sfere luminoase. Şi se luminau pe câte o parte. Se roteau în jurul sferei mari pe traiectorii eliptice, dar, în acelaşi timp, se roteau şi în jurul unei axe proprii. Erau mari, mult mai mari decât mine.

Tot învârtindu-mă printre sferele astea am început să observ că, pe măsură ce mă apropiam de ele, se turteau tot mai mult şi îşi pierdeau forma sferică. De curiozitate m-am apropiat de toate sferele care se roteau. Şi am constatat că toate se turteau. „Ciudat", mi-am zis. Vorbisem.

În cele din urmă m-am oprit pe una din sferele mai mici, cea care se turtise ultima.

Era o sferă mare. Mă simţeam infim pe lângă ea. Dar era netedă. M-am scărpinat pe umărul drept. Simţeam nevoia să o fac. Pe urmă am constatat că sfera începe să se încreţească. Şi s-a încreţit în întregime. M-am trezit între două riduri care mă înconjurau acoperindu-mă. Şi mi s-a făcut frig. Şi două lacrimi mari au prins să mi se scurgă pe obraji. Apoi a venit o apă mare şi m-a înghiţit.

Tot învârtindu-mă, am reuşit să mă agăţ de ceva fix. Şi am ieşit din apă. M-am căţărat pe una din cutele sferei turtite şi am simţit căldură. Venea de la lumina unei sfere strălucitoare.

Am început să mă simt mai bine. Apa se scurgea de pe trupul meu şi cădea în picături mari, sferice, solidificându-se. Şi se năştea o formă asemănătoare formei mele. După ce forma a devenit aproape identică, am atins-o. Şi am observat cum i se rotunjeau unele părţi care la mine erau netede. Iar părul a prins să-i crească şi a crescut mult mai mult decât eram eu obişnuit. Şi pielea i-a devenit mai fină şi moale la pipăit. Şi simţeam ceva ciudat şi plăcut când o atingeam. Apoi am cuprins-o în braţe şi am simţit că devenim din nou una şi aceeaşi persoană. Şi sfera cea mare a strălucit mai frumos, învăluindu-ne în căldură şi lumină.

Apoi am văzut cum din sfera pe care stăteam au început să crească fire care se îngroşeau şi din care ieşeau alte fire. La început ca firele de păr, pe urmă mai mari, mai puternice. Am stat să le văd cum cresc. Le-am urmărit împreună cu forma de lângă mine. Şi întreaga sferă s-a acoperit cu fire mai mici sau mai mari, crescute în locurile în care nu era apă.

Şi firele au dat roade.

Şi m-am întins după unul din roadele unui fir, l-am rupt şi l-am dat formei. L-am şters în palme – mi se păruse că era puţin lipsit de strălucire – şi i l-am oferit. Atunci s-a pornit un vânt puternic şi totul a devenit întuneric.

♦ ♦ ♦

Întâi am simţit că-mi pot mişca degetele. După câteva momente de bombardament mi-am văzut picioarele. Aveam deci mâini şi picioare. Pe urmă am realizat că ştiu ce sunt acelea. Deci aveam şi creier. Iar creierul meu controla dintr-o platoşă sferică toate mişcările. Acesta era capul.

Pe urmă o lumină albă, lăptoasă, m-a învăluit şi m-am trezit într-un loc plin de verdeaţă, unde adia un vânt plăcut şi soarele strălucea mângâietor.

Era dimineaţă.

Noapte cu moabar în anticamera Oniriei

de Aurel Cărăşel

— Scârboasă mai e! Dintotdeauna m-a scos din ţâţâni obrazul ei de scorpie bătrână. Când îi vezi felinarul ţi se năzare a moarte.

Hiena îşi ridica botul spre întunericul nopţii şi slobozi un urlet prelung, înfiorând câmpia. Apoi, se rostogoli în ţărână, tăvălindu-şi blana deasă prin buboaiele leşioase, aşternute în praf de privirile bolnave ale lunii.

— Hei, nu mai ai de gând să te opreşti? Ce-ar fi să-mi laşi şi mie câte ceva? La urma-urmei, am ajuns înaintea ta!

Se aşezase cu botul pe labe, la oarecare distanţă de cele şase hoituri şi aştepta. Recuperatorul-de-cadavre îşi continua migălos treaba, fără să-i acorde vreo atenţie. Carnea flască era sfâşiată cu mişcări precise, bisturiul scotea fâsâituri slabe şi, din când în când, se auzea pocnetul scrâşnit al oaselor, când se desprindeau din carcasa elastică a cartilagiilor. Recuperatorul trăgea cu delicateţe sertarele Depozitarului şi cufunda membrele în baia de lichid conservant. Se auzeau bolboroseli ciudate, care îi dădeau Hienei senzaţia de strepezeală în cerul gurii.

— E vorba de principialitate, oftă ea, amărâtă. Ar trebui să avem aceleaşi drepturi, întrucât îndeplinim aceleaşi misiuni sanitare: curăţăm locul de mortăciuni, posibile focare de infecţie în viitor, nu? Zău că nu pricep de ce sunt lăsată, cu încăpăţânare, pe planul al doilea.

— Aici nu prisoseşte nimic, răspunse într-un târziu Recuperatorul, manevrând cu eleganţă lama energetică a bisturiului. Am instrucţiuni exacte, în ceea ce priveşte numărul, dimensiunile şi codul biostructural al organelor ce trebuie recuperate, pentru a reintra în circuit. În indicatori, nu există nici o aproximare.

Spinările costelive ale cactuşilor sfâşiau pielea transparentă a nopţii. Spre miazăzi, focuri satanice îşi jucau limbile palide, pierind neaşteptate în cine ştie ce crăpătură a solului.

„Ce lume înfiorătoare! gândi Hiena, urmărind îndepărtatele volute. Trebuie să ispăşeşti vreo pedeapsă, ca să fii nevoit să trăieşti în aceste locuri. Oare ce fel de vină voi fi având eu de purificat?“

— Ascultă, reluă într-un târziu, resemnată, cu botul răsucit într-o parte. Ascultă, nu mi-ai explicat niciodată ce faci cu aceste stârvuri hărtănite. Le mănânci, acolo, în lumea de unde vii?

Recuperatorul-de-cadavre rămase o clipă cu braţul în aer.

— Nu m-ai întrebat niciodată, spuse slab.

— O fac acum.

Din lună se scurgeau valuri de nebunie albă, împroşcând văzduhul cu o spumă greu mirositoare. Hienei îi venea să se tăvălească din nou prin praf şi să se muşte cu sălbăticie de coadă. În zare, cactuşii înfloreau bolnavi, putrezindu-şi vlaga în inflorescenţe carnale.

— Dincolo, în ceea ce numeşti lumea mea, Îndrumătorii au nevoie de aceste organe pentru întruparea, întru eternitate, a altor şi altor experienţe, necesare încleştărilor ce au loc în permanenţă de-a lungul cursului Istoriei. Istoria nu este altceva decât o imensă scenă de bătălie. O scenă unde mii de Recuperatori ca mine sosesc după derularea evenimentelor şi

recuperează tot.

— Chiar tot?

— Principiul de bază al acestei Lumi – după cum este enunţat în perpetuele Coduri Magnetice – este acela al perpetuei transformabilităţi. Nimic nu are posibilitatea să existe în plus sau în minus faţă de Situaţia Primordială. Cantitativ, vorbind. Pentru că diversitatea intervine la nivelul Calităţii. Zeii diversificării sunt Îndrumătorii, iar noi – prea supusele ei unelte.

— Te contrazici, mârâi Hiena. Ai spus că, în privinţa cantităţii nu se pierde nimic. Dar tu însuţi mi-ai lăsat, în câteva rânduri, bucăţi de hoit, după ce ţi-ai încheiat misiunea. Alteori, apucam eu de le furam înainte.

Recuperatorul-de-cadavre îşi adună uneltele sclipitoare pe o carcasă de plaz şi le steriliză în jetul de vapori al unui spray. Apoi, le introduse cu grijă în cuvă. Închise sertarele Depozitarului şi manevră longitudinal o pârghie roşie. Cubul deveni transparent, dizolvându-se în aer.

— Şi tu faci parte din această Lume. Cine îţi garantează că, la rândul tău, nu te încadrezi în Laboriosul Plan? Că nu eşti, asemenea mie, una dintre cele O-mie-de-unelte-auxiliare ale Îndrumătorilor?

Hiena rânji, dezvelindu-şi colţii gălbui. Un vânt subţire trăgea riduri gălbui peste faţa lunii.

— Sunt prea bătrână ca să mai înghit poveşti dintr-astea. Altceva mai inteligent n-ai găsit?

Recuperatorul-de-cadavre îi întoarse spatele, fără să-i răspundă. Lumina de var îi desena pe pământ conturul dizgraţios al umerilor din care se înălţau către casca lucioasă ghearele fosilizate ale unor mâini niciodată folosite. Cu ajutorul Dislocatorului făcu să dispară resturile luptei, apoi se instală în şaua moabarului.

— Sper să te revăd şi în Frântura Cronologică următoare, spuse politicos şi anclanşă.

— Cu un zgârie-brânză ca tine nu e nici o plăcere să te reîntâlneşti, clănţăni Hiena şi se lungi plictisită la loc.

În aer rămăsese suspendat un fir încolăcit de ozon, pe care-l aspiră cu lăcomie. O insectă nevăzută îi bâzâia insistent la urechea dreaptă. Scutură capul, dar bâzâitul se mută în dreptul celeilalte urechi.

„Hmm, se pare că nicăieri nu există linişte!“, se scutură Hiena, apoi se ridică leneş, privind în depărtare, peste creştetele negre ale cactuşilor, dincolo de care se ghicea Bariera neagră a Oraşului.

Se îndreptă către cavernă şi intră cu precauţie în gaura întunecată din peretele calcaros. În nări îi pătrunse iar, pentru o clipă, mirosul putred de cadavru. Deşi ştia că foamea îi juca un nou renghi, dădu ocol spaţiului îngust, cu pereţi înalţi. Răscoli nisipul de la intrare cu ghearele şi urlă de plictiseală, înainte de a se lungi cu botul pe labe.

— Am impresia că nu ţi-a priit vânătoarea din noaptea asta, scârţâi vocea spartă a Liliacului, atârnat cu capul în jos de o cută invizibilă a tavanului. Iar ai probleme cu luna?

Hiena căscă de-i troznirā fălcile: se lămurise de unde venea mirosul de hoit.

— Nu e drept, răspunse plictisită. Nu e drept! Am sosit la locul luptei imediat după ce au încetat ultimele zăngăneli de sabie. Recuperatorul acela blestemat a întârziat din nou cu câteva secunde. N-a recunoscut însă nimic. În consecinţă, am rămas cu burta goală. Nu-mi rămâne decât să fac un drum până la Barieră, în spatele Depozitului. Cine ştie? Mi s-a mai întâmplat şi altădată să am noroc. Dar asta, în apropiere de zori, atunci când se va mai potoli vipia asta de var.

Tăcu şi închise ochii. Încet-încet, se lăsă în voia somnului. Visă că se prăbuşeşte într-o groapă fără fund, lovită din toate părţile de mii de oase albe, descărnate, care cădeau odată cu ea. O

clipă numai. Apoi, foşnetul sec al aripilor moi de piele ale camaradului din înalturi, care-şi căuta o poziţie mai convenabilă, o făcu să ciulească urechile.

— N-ai mai plecat? întrebă morocănoasă, deşi ştia că leşia albă îl ţinea şi pe el prizonier în peşteră.

Miji ochii: blestemata se găsea în acelaşi loc, sticlind în bătaie de joc. Îi închise repede.

— Credeam că te-ai hotărât să ieşi mai devreme. Oricum, vânatul tău nu depinde de afurisiţii ăia de Recuperatori.

— Nu încă, veni răspunsul după o vreme. Trebuie să aştept să se potolească vârtejurile magnetice ale curselor cronologice din Zonă. Altfel, mă zăpăcesc şi, în loc să alerg după ţinte, mă trezesc cine ştie pe unde.

Oftă:

— De la o vreme o ducem din ce în ce mai greu. Hrana se împuţinează întruna şi ne trezim bruiaţi de tot felul de deşeuri azvârlite întâmplător în jur. Am avut un camarad de cealaltă parte a Barierei, care se sfrijise de tot de foame. L-am întâlnit în urmă cu două nopţi, deasupra Parcului. Să nu-l mai recunosc! Făcuse pungi de grăsime la încheieturi şi abia se învârtea pe cer. Devenise vampir. Sugea sângele animalelor aduse la disecţie. La început mi s-a făcut greaţă, dar acum am ajuns să-i dau dreptate: e din ce în ce mai greu de trăit, urmând vechile obiceiuri.

Hiena dădu din cap. Coada i se mişcă alene, făcând să fâşâie nisipul. Din cauza prea numeroaselor treceri temporale prin Zonă, se produceau Vârtejuri Cronologice care tulburau ordinea firească a evenimentelor, alungau vânatul şi tulburau pacea obişnuită a Lumii de Dinainte.

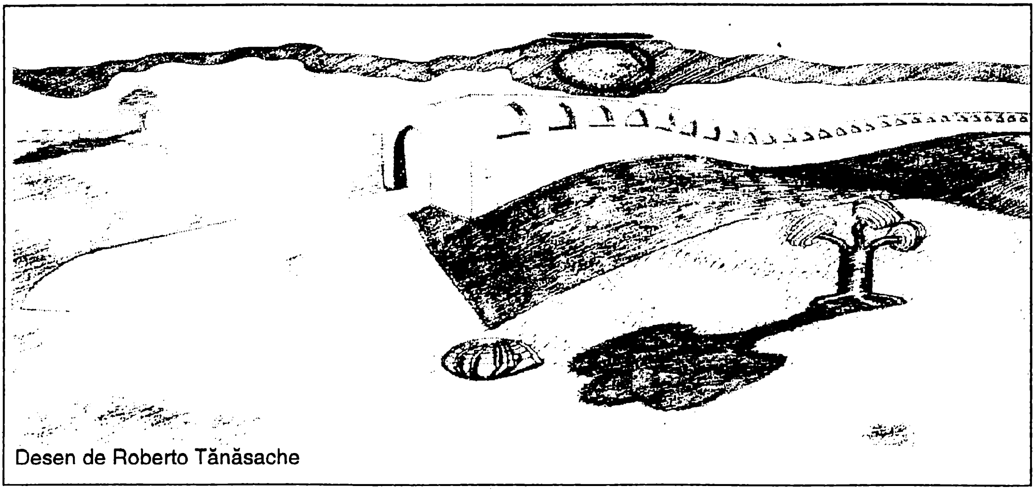
— Ascultă, Liliacule, tu îţi mai aminteşti cum era în...

Brusc, părul de pe spinare i se zburli şi urechile ciulite înregistrară sunetele moi ale zborului nocturn ce se înşuruba spre înălţimile îndepărtate, dominate de ochiul nemişcat al Lunii.

Sări în picioare şi se strecură fără zgomot pe lângă zid. În lumina albă, alături de locul de desfăşurare a sângeroasei bătălii anterioare, un Declanşator-de-Fisuri îşi întindea cu repeziciune reţeaua strălucitoare. Bastonul-diacronit atingea punctele de dispersie, scoţând clinchete ascuţite.

— Hei! strigă cu o voce nesigură. Hei, spune-mi, te rog, e cazul să mă car din Zonă? Rupi iarăşi limitele?

Declanşatorul continua însă să-şi întindă reţeaua, fără să-i acorde vreo atenţie. Izbea

Desen de Roberto Tănăsache

cu bastonul în vârful conic al balizelor, orientându-le către interior, apoi fixa în aer licuricii multicolori, delimitând marginile careului care urma să fie transmigrat. Hiena urmări câteva minute cum îşi mişca graţios trupul transparent, apoi căscă plictisită şi se lăsă cu botul pe labe. Era aproape hotărîtă şi nu regreta decât tovărăşia liniştită a Liliacului. Zona devenise tot mai săracă şi nu merita efortul de a-i rămâne fidelă.

— La naiba! fornăi. Doar n-o să rămân să mănânc salată de cactuşi, sau să ajung un vampir nenorocit. Puah! scuipă scârbită. La naiba cu o asemenea viaţă! Şi, unde mai pui că scap şi de nenorocirea asta albă.

Se săltă în picioare, trase o clipă cu coada ochiului către silueta transparentă, apoi se îndreptă către balize. Păşi delicat peste ele şi se lungi pe burtă în careul ale cărui margini se închideau văzând cu ochii. Declanşatorul-de-Fisuri nu îl luă în seamă, continuându-şi treaba cu precizia unui automat.

„Mai bine îl trimiteau pe Recuperator, gândi, în timp ce închidea ochii. Cel puţin, era o fiinţă mai sociabilă. Mai schimbam o vorbă... Ce plictiseală!“

Adormi. Visă că Recuperatorul-de-cadavre avea un cap transparent, gigantic, în interiorul căruia se puteau citi gânduri tandre de iubire. Nu înţelegea de ce acesta mânuia, cu atâta tandreţe bisturiul ce sclipea întunecat, apoi, într-o mişcare îngrozită, înţelese că propriul său corp era cel secţionat şi că din din tăietura prelungă ce îi brăzda spinarea se scurgea un sânge alb, lăptos, care aluneca drept în sus, către buzele vinete ale lunii.

Gemu înspăimântată şi începu să se zbată spasmodic. Se trezi transpirată. O ustura groaznic spinarea şi, răsucindu-se, văzu un fel de cârlig ascuţit, atârnat de grilaj, în care-şi zdrelise spinarea, în timpul coşmarului.

Cuşca se legăna uşor înainte şi înapoi, făcând-o să-şi piardă echilibrul.

— Hei! Unde naiba mă aflu? urlă răguşită.

Nu-i răspunse nimeni. Se apropie şovăitoare de barele de metal. Văzu o podea de lemn, o găleată răsturnată, o mătură rezemată de bord şi, deasupra unui parapet scund, o bucată de cer albastru.

— Stai liniştită, rânjâi lupul, altfel ne scaldă în mare.

La câţiva paşi de cuşca ei se găsea una asemănătoare, numai că mai înaltă, în care se învârtea un lup sfrijit, cu un capăt de lanţ atârnat de gât.

— Nu te-am văzut, spuse ca o scuză şi se apropie de zăbrelele dinspre el. Cum ai ajuns aici?

Lupul pufni dispreţuitor.

— Aceeaşi întrebare ţi-aş putea-o pune şi eu, nu?

— Mda, căscă hiena, plictisită deja.

— M-au prins într-o capcană. Am sărit după o căpăţână de miel şi haţ! M-am trezit şoldit. Erau trei: m-au împuns cu un ac, m-au bandajat şi apoi nu mai ştiu nimic. Am adormit. M-am trezit gata vindecat, înaintând către o destinaţie necunoscută. Nu ştiu de cât timp sunt aici, pentru că nu am nici un reper de măsură. Tu de unde ai apărut?

— Dintr-o Zonă trans-Cronată. N-am avut de unde să bănuiesc că o vor fixa în mijlocul oceanului.

Lupul nu auzise însă despre Chirurgia Cronologică, despre trans-Cronări, despre cele O-mie-de-unelte-auxiliare ale Îndrumătorilor, de vârtejurile magnetice, de distorsiunile energetice şi nici despre alte o mie de informaţii de acest tip, care făceau viaţa palpitantă şi plăcută. Era un soi de *barbar*, din aceia despre care ea auzise, odată, de la un Aligator, că ar mai exista prin Erele de Dinainte, insuficient explorate.

Tăcu într-un târziu, cu gâtul uscat de sete. Vedea că Lupul o asculta neîncrezător, rezemat de grilajul cuştii.

O înserare calmă cobora ca o pulbere din înalturi, punând liliachiu pe ape şi aducând o boare sărată pe punte. Îşi închipui un orizont purpuriu şi, acolo unde cerul se prelingea în ape, o minunată undă verde. Mai călătorise de câteva ori pe mări, dar numai pe nave moderne, cu punţi înalte, de unde avea vederi panoramice în toate direcţiile. Nu cunoştea cuştile decât din poveştile altora. Purta în jurul botului o lesă uşoară, ca mai toate animalele de apartament. Acum, trebuie că nimerise într-o epocă înapoiată.

Foamea începuse să îi dea iar ghes, iar balansul continuu îi crea o neplăcută senzaţie de vomă. Încercă să intre în vorbă cu vecinul cel urât mirositor.

— Dacă ne e foame, cum procedăm?

— Răbdăm, răspunse Lupul morocănos.

În cele din urmă, îi explică unele lucruri despre viaţa de pe corabia aceea ciudată. Călătorii şi membrii echipajului nu ieşeau pe punte decât la căderea nopţii, încingeau chefuri zdravene, apoi sfârşeau, regulat, prin a se părui şi prin a scoate armele din teci, omorîndu-se care pe unde apucau. Înainte de bătaie, dacă îşi aduceau aminte de el, îi agăţau în cârlig vreo ciozvârtă. Dacă uitau, treceau mai multe zile până să pună ceva în gură.

— Şi treaba asta se întâmplă în fiecare noapte? întrebă Hiena, brusc interesată, privind cu coada ochiului spre bolta senină, pe care începuseră să împungă acele sclipitoare ale constelaţiilor.

— În fiecare noapte, aprobă Lupul nervos. După ce ajung cu toţii nişte hoituri de care, să fiu sincer, nu m-aş atinge nici de frică, se lasă un întuneric beznă, din care ţâşnesc din când în când scântei albastre, ceva sau cineva se mişcă zgomotos în această beznă şi, când totul se termină, adică atunci când mă trezesc în zori, puntea e curată, morţii căraţi şi ziua trece asemenea celorlalte, într-o cumplită plictiseală.

— Ha-ha! râse spart Hiena. Vin deci şi pe-aici. Credeam că în această zonă am scăpat de concurenţă.

— Despre cine vorbeşti?

Îi explică bădăranului şoldit cine era Recuperatorul-de-cadavre şi cum începuse cunoştinţa lor, în urmă cu mulţi ani, pe un câmp de bătălie, intrat pe neaşteptate în atenţia Corporaţiei. Văzând că nu prea înţelege, dădu a lehamite din cap şi îi promise că în noaptea care tocmai prindea contur în jur va mânca bine. Deoarece gândul la mâncare îi dădea senzaţii neplăcute în stomac, hotărî să doarmă.

Oricum, nimerise printre cunoscuţi, iar situaţia, luată în ansamblu, nu părea să fie mai proastă decât aceea de dinainte. În cele din urmă, legănarea permanentă a punţii sfârşi prin a o cufunda în lumea visurilor, imediat ce puse botul pe labe. De undeva, de departe, ca din spatele unei cortine groase, îi ajungea în urechi zgomotul stins al paşilor nervoşi ai Lupului. Se făcea că se tăvălea sătulă pe un câmp de bătălie, mursecând în silă ici o fâşie albă de burtă, colo un muşchi abia întărit de încleştarea morţii. O lună galbenă şi puhavă îi făcea prieteneşte cu ochiul, lăsând să-i curgă în văzduhul senin, printre degetele răşchirate, stoluri nesfârşite de bufniţe, ce umpleau câmpia cu vaiete de bucurie. Tocmai îşi înfipsese colţii în obrazul bine ras al unui colonel, când degetele de oţel ale Recuperatorului-de-cadavre îi atinseră uşurel ceafa.

— Am ajuns aici înaintea ta! protestă fără vlagă, simţindu-şi stomacul la gură. Nu ai nici un drept... Statutul meu de sanitar legal, ca şi al tău, este menţionat în Marele Cod Numeric. De ce nu cedezi şi tu măcar o dată?

Degetele continuau să îi bată în ceafă, din ce în ce mai tare, trezindu-i dureri neştiute pe spinare, în vreme ce Luna se ascunsese, parşivă, în spatele unui nor de ocazie.

— Nu înţeleg! se tăvăli, încercând să urle şi nereuşind. Lovi cu labele din faţă

tunica unui ofiţer cocoşat peste un pupitru tactic. Zornăitul argintiu al medaliilor îi făcu bine.

— E simplu, răspunse Recuperatorul-de-cadavre, târând-o de o labă în afara cuştii. Cvadratul crono-Energetic a fost trans-Cronat într-un sector marginal al unei Zone Primitive. Din fericire, ai nimerit pe o corabie-fantomă, obligată printr-un conciliabul al Legii Entropiei să nu ajungă niciodată la ţărm şi să formeze un permanent element de hazard în Câmpul Primar. Hai, trezeşte-te odată, am ceva pentru tine!

Se târî ameţită printre corpurile nemişcate ce înţesau puntea, scara, duneta, surprinse de aburul morţii în cele mai neaşteptate poziţii.

— Aici sunt în afara normei cinci braţe şi opt picioare, spuse Recuperatorul, apucând iar bisturiul. Grăbeşte-te însă, deoarece timpul de care dispun este limitat.

În timp ce potolea gura hulpavă a foamei ce îi sfâşia măruntaiele, îl privea cu câtă eleganţă şi rapiditate lucra, umplând sertarele lucioase ale Depozitarului cu organe frumos etichetate, sterilizate în flama rece a unui Plasmator. Luna le zâmbea galbenă şi puhavă dintr-un colţ de cer. Un vânt subţire se zbătea în sartruri. Boarea sărată a mării îi punea picuri fini între peri.

— De fapt, ce se întâmpla cu ei?

— Sunt trans-Cronaţi în spaţiul finit, unde Aleatorii recombină materialele conform normativelor standard. Alţii se ocupă apoi de replasarea lor în Zone şi Sectoare.

Hiena se săturase. Îşi şterse cu îngrijire botul şi îşi curăţă ghearele tari, trăgându-le printre colţi.

— Pare bine aici, oftă într-un târziu, privindu-l cum îşi strângea ustensilele. Mă tem că n-o să ţină prea mult. În general, eu sunt o fiinţă cu prea puţin noroc.

Se aşeză chiar lângă parapetul scund al bordului. Marea era o nesfârşită oglindă, risipind spre adâncuri puzderia de stele. Luna lucea ca o lămâie pe suprafaţa neclintită.

— Ce straniu mă simt, spuse Hiena, mirându-se de felul în care-i suna vocea. Poate că ar trebui să urlu puţin.

Dar nu o făcu. În celălalt capăt al punţii, Recuperatorul dizolvă în aer Depozitarul şi se apucă să frece puntea cu o mătură, turnând apă din găleata aflată lângă uşa cuştii.

— De câte Zone răspunzi? îl întrebă Hiena, pufnind pe nări.

— N-ai înţelege mare lucru, deoarece statisticile sunt realizate într-un sistem numeral circular.

— Îţi ajunge timpul să le străbaţi pe toate? Vreau să spun...

Lăsă întrebarea să atârne neterminată în aer şi lungi botul peste bord. Chiar lângă corpul navei, oglinda apei se îmbucăţise şi un cap feminin, împodobit cu plete verzi, ţâşnise drept în sus.

— Cam ce ar putea fi asta? întrebă precaută, simţind prezenţa Recuperatorului în spate.

— Sunt o Silfă-de-profunzimi, îi răspunse apariţia, fără să mişte buzele. O bacantă a Oniricului. În fiecare anotimp cu lună plină urc la suprafaţă pentru a face, conform tradiţiei, o fiinţă fericită, ducând-o cu mine în Imperiul Oniriei. Pot îndeplini orice dorinţă. Cu singura condiţie, de a vă părăsi starea prezentă.

Sălta şi cobora, născând valuri moi pe suprafaţa ce se întuneca în adâncime. Aripioare diamantine sclipeau, pentru frânturi de clipă, între degete, ori legau lobii gingaşi ai urechilor de umeri, prelungiri neaşteptate ale unor cercei imaginari.

— Orice dorinţă? rupse, neîncrezător, vraja molcomă, glasul Hienei. Singura dorinţă din noaptea asta, continuă acră, mi-a fost îndeplinită de el.

Arătă cu botul către Recuperator, care stătea nemişcat la marginea bordajului, înălţând într-un spasm neputincios ghearele fosilizate ale umerilor spre cer.

— Şi apoi vreau să cred că visez destul de bine şi aici. Pentru un timp, m-am cam săturat de schimbări.

— În Oniria, transformabilitatea perpetuă este singura Lege, cântă Silfa. Şi singurul ei stăpân este fiecare. Nu rataţi unica şansă de a pătrunde în Lumea Posibilităţilor Etern în Transformare.

Îşi tremura ademenitor coama de păr verde, împrăştiind peste ape o mulţime de scântei, care se fugăreau, dispărând în aer.

— Poate el, mormăi Hiena plictisită. Eu am vise frumoase şi aici.

Spre completa ei uluială, Recuperatorul-de-cadavre se aplecă peste bord şi întrebă cu vocea-i plăcută şi caldă:

— Aş vrea să devin Uman. Crezi că se poate?

— Sigur! râse Silfa. În Oniria există nenumăraţi Umani, proveniţi îndeosebi din rândul animalelor. Umanii visează aşa de frumos...

Un clopoţel clincheţi nevăzut în aer. Recuperatorul tresări şi se lăsă şi mai mult peste bord.

— Atunci... repede! Ce trebuie să fac?

— Bea o gură de apă din pumnii mei, răspunse Silfa, apropiindu-se de navă şi ridicând spre el căuşul palmelor.

— Prostii! pufni supărată hiena.

Urmări însă curioasă cum Recuperatorul se apleacă şi soarbe din scânteile ce se vânzoleau în lichidul transparent, apoi cum se lasă să alunece amorţit în apă, sfărâmând în cioburi imensa oglindă, şi împrăştiind chipul Lunii în mii de imagini identice, până în depărtarea zării.

Silfa-de-profunzimi îl apucă de mâini şi, făcându-i un semn prietenesc din cap, se lăsă să alunece în jos, trăgând după ea trupul imens.

— Prostii, repetă Hiena, dar nu cu prea multă convingere.

Aştepta ca Recuperatorul să apară din adâncuri şi să îi spună că totul a fost o farsă, după care să-şi ridice Dislocatorul şi să încalece şaua moabarului.

Dar timpul se scurse indiferent şi acesta nu-şi mai făcu apariţia. Un clopoţel nevăzut clincheţea zănatic lângă catargul cel mare, însă Hiena nu-i dădea nici o atenţie. Blestemata asta de Lume a Îndrumătorilor Umani, care se lăsase sfâşiată pe dimensiunea Timp de toate ambiţiile şi poftele lor, nu-i mai oferea nici o stabilitate. Undeva, chiar în clipa aceea, se fisura spaţiul unei alte Zone... O altă fasciculă de Spaţiu/Timp se angrena în Vârtejul Cronologic, destrămând la maxim chipul unei Realităţi odinioară liniare.

Într-un târziu, când discul galben al Lunii ajunse aproape de dunga orizontului, se ridică şi se îndreptă cu paşi nesiguri către cuşcă.

— La naiba! blestemă, simţind ceva amar în cerul gurii. Unde o fi Oniria asta? S-a repezit exact ca un prost! Poate că acolo nu sunt nici Zone, nici curse trans-Cronate şi nici cadavre de recuperat. Ce naiba o să facă unul ca el *acolo*? Cred că trebuie să fie o plictiseală fără limite...

Vru să se strecoare înapoi în cuşcă, când îşi aduse aminte de Lup. Alături însă, în lumina palidă a stelelor, nu se zărea nici urmă de cuşcă.

— Se întâmplă ceva ciudat, mormăi puţin zăpăcită. Cineva se cam ţine de farse.

Stătu o clipă pe gânduri, apoi se îndreptă cu paşi hotărâţi către şaua lucind în albastru a moabarului.

În aer, se stinseră leneş ultimele sunete ale clopoţelului.

Furnica electrică

de Philip K. Dick

La patru şi un sfert după-amiază, Garson Poole se deşteptă într-un pat străin. Constată că se afla la spital şi, imediat după aceea, încă două lucruri: mâna dreaptă îi fusese amputată, iar el nu simţea nici o durere.

Probabil mi-au dat un analgezic puternic, îşi spuse, rotind privirile prin salon. Chiar în faţa sa, o fereastră încadra sudul New York-ului. Apusul îşi aşternea culorile târzii peste arterele întreţesute, străbătute de maşini şi pietoni. Fascinat, Poole urmări coborîrea imperceptibilă a globului solar. Încă nu şi-a sfârşit drumul, gândi. Şi nici eu.

Pe masa de la capul patului se afla un videofon; ezită, apoi tastă, mai mult din obişnuinţă, numărul Triplan-ului. În momentul următor, pe ecran apăru Louis Danceman, adjunct la conducerea firmei atunci când el, Garson Poole, era pe teren.

„Sunteţi teafăr, slavă Domnului!“ exclamă Danceman, când îl văzu. Chipul său, plin şi rotund, însemnat de variolă, semăna cu discul selenar. „V-am căutat peste tot...“

„Doar că mâna mea dreaptă s-a dus“, întrerupse Poole.

„Dar asta se rezolvă. Adică or să grefeze alta, nu?“

„De cât timp lipsesc?“ întrebă Poole. Oare pe unde se învârteau medicii, asistentele? De ce nu se agitau, mustrându-l pentru efortul făcut?

„De patru zile“, răspunse Danceman. „Însă aici, treburile merg de minune. De fapt, am primit nişte comenzi absolut extraordinare, de la trei poliţii statale, două în Ohio, una în Wyoming. Douăzeci şi cinci la sută avans şi exclusivitate pe trei ani.“

„Scoate-mă de aici“, zise Poole.

„Bine, dar cu mâna cum...“

„O rezolv eu mai târziu.“ Tânjea cu disperare după un mediu familiar. Pe ecranul de pilotaj, recompus în mintea sa, un camion comercial se contura ameninţător, masiv; doar să închidă ochii şi s-ar regăsi la comenzile propriului vehicul avariat, zdrobind maşinile una după alta, semănând în urmă distrugere. Senzaţiile cinetice... tresări amintindu-şi-le. Cred că am avut noroc, îşi spuse.

„Sarah Benton e pe-acolo?“ întrebă Danceman.

„Nu.“ Bineînţeles; secretara personală – măcar din simplă obligaţie de serviciu – ar trebui să fie pe aproape, exersându-şi instinctul matern, infantil şi plicticos. Toate femeile voinice adoră să îngrijească bărbaţii, gândi. Şi sunt periculoase; dacă îţi pică-n braţe, rişti să te facă una cu pământul. „Poate chiar asta s-a întâmplat“, rosti

cu voce tare. „Poate Sarah a căzut peste camionul meu.“

„Nu, nu. O comandă de direcţie a cedat în plin trafic şi...“

„Mi-amintesc.“ Se răsuci în pat la zgomotul uşii deschide. Un medic îmbrăcat în alb se apropia, însoţit de două asistente cu halate albastre. „Revin eu mai târziu“, încheie Poole şi întrerupse legătura. Inspiră adânc.

„V-aţi grăbit cu telefonul“, observă medicul, în timp ce-i studia fişa. „Garson Poole, proprietar al firmei Triplan Electronics. Produce săgeţi de identificare aleatorie, urmărindu-şi ţinta într-un cerc cu o rază de o mie de mile şi ghidându-se după trenurile specifice de unde encefalice. Sunteţi o persoană care a reuşit în viaţă, domnule Poole. Doar că, domnule Poole, nu sunteţi o persoană, ci o furnică electrică.“

„Dumnezeule!“ exclamă Poole, năucit.

„În consecinţă, nu vă mai putem acorda îngrijire medicală. Fireşte, ne-am dat seama încă de la examinarea mâinii zdrobite, când s-au descoperit componentele electronice; am radiografiat apoi torsul, ceea ce ne-a confirmat ipoteza.“

„Dar ce e «furnica electrică»?“ întrebă Poole. Însă deja ştia; înţelesese cuvântul.

Îi răspunse una dintre asistente: „Un robot organic.“

„Pricep.“ O sudoare rece îi ieşi prin piele, pe tot corpul.

„Nu ştiaţi?“ spuse medicul.

„Nu.“

„Ne vin furnici electrice aproape săptămânal. Fie accidente – cum vi s-a întâmplat – fie în urma cererilor proprii de internare... cele cărora, ca şi dumneavoastră, nu li s-a spus niciodată, care au funcţionat alături de oameni, crezându-se... oameni. Cât priveşte mâna...“ Medicul tăcu.

„Să lăsăm asta“, rosti Poole, înverşunat.

„Calmaţi-vă.“ Medicul se aplecă deasupra lui, examinându-l. „Veţi fi condus la un laborator, unde vi se poate repara sau înlocui mâna, la un preţ convenabil, atât pentru dumneavoastră – dacă nu sunteţi înregistrat – cât şi pentru eventualii proprietari. În orice caz, veţi putea relua activitatea la Triplan, la fel ca înainte de accident.“

„Doar că acum ştiu“, spuse Poole. Se întrebă dacă Danceman, Sarah sau alţii de la birou, ştiau şi ei la rândul lor. Era în proprietatea unuia dintre ei – sau a tuturor? Cine îl proiectase? Sunt doar un nume, îşi spuse; atâta tot. Niciodată n-am condus cu adevărat firma; este o iluzie pe care mi-au implantat-o la asamblare... odată cu cea de a trăi şi crede că sunt om.

„Înainte de laborator“, adăugă medicul, „vă rog să achitaţi cheltuielile de internare, la biroul din hol.“

Poole ripostă sarcastic: „Ce să plătesc, din moment ce nu trataţi furnicile?“

„Acordarea de prim-ajutor“, explică o asistentă. „Până când am aflat.“

„Atunci obligaţi-mă să plătesc“, mormăi Poole, furios şi totodată deprimat. „Sau obligaţi firma.“ Cu un efort deosebit, reuşi să se aşeze în capul oaselor; încă nu se dezmeticise complet. Coborî din pat şi atinse şovăielnic podeaua. „De-abia aştept să plec“, spuse el, ridicându-se nesigur. „Şi mulţumesc pentru

omenia pe care mi-aţi arătat-o."

„Mulţumim şi noi, domnule Poole", vorbi medicul. „Sau mai bine ar fi să spun doar Poole."

♦♦♦

La laborator, îi înlocuiră mâna pierdută.

Era fascinantă; înainte de a-i lăsa pe tehnicieni s-o monteze, o cercetă îndelung. Din afară, părea organică – şi, de fapt, la suprafaţă aşa şi era. Epidermă naturală învelea ţesuturi naturale şi sânge veritabil umplea venele şi capilarele. Sub ele, însă, luceau cablaje şi circuite, elemente miniaturizate... În adâncul inciziei de la încheietură, observă valve de flux, motoraşe, supape cu extindere multiplă, toate minuscule. Complexe. Iar mâna îl costă patruzeci de frogi. Salariul pe o săptămână, atât cât îi revenea conform statelor de plată de la Triplan.

„Are garanţie?" îi întrebă pe laboranţii ce îmbinau „oasele" mâinii la restul corpului său.

„Nouăzeci de zile, piese şi manufactură", răspunse unul dintre ei. „Cu excepţia întrebuinţării greşită, voit sau nu."

„E oarecum ambiguu", remarcă Poole.

Tehnicianul, un om – erau toţi oameni – îl fulgeră cu privirea. „Te prefăceai?"

„Fără să ştiu", răspunse Poole.

„Şi acum ştii?"

„Da."

„Îţi dai seama de ce n-ai bănuit nimic? Fiindcă semne au existat... când şi când ţăcănituri şi zumzete în interiorul trupului. Dar n-ai bănuit nimic fiindcă ai fost programat să nu le observi. Şi acum vei avea exact aceleaşi probleme, căutând să afli de ce ai fost construit şi cui aparţii."

„Un sclav", făcu Poole. „Un sclav mecanic."

„Întotdeauna există şi momente de relaxare."

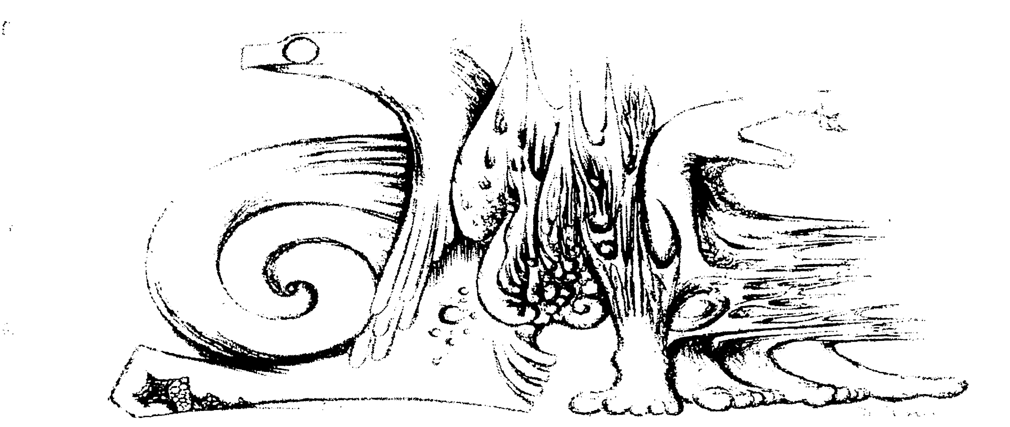
„M-am bucurat din plin de viaţă, dar am şi tras pentru astfel de clipe."

Plăti cei patruzeci de frogi, flexă noile degete şi le încercă, apucând diferite obiecte, monede şi altele, apoi plecă. Zece minute mai târziu se afla într-un transport public, în drum spre casă. Ziua fusese suficient de încărcată.

Ajuns în garsonieră, umplu ochi un pahar cu Jack Daniel's Purple Label – şaizeci de ani vechime – şi sorbi din el, fără să-şi desprindă o clipă privirea de pe clădirea învecinată. Să mă întorc la lucru? se întrebă. Dacă da, de ce? Dacă nu, de ce? Alege. Dumnezeule, ce înseamnă să afli ce-am aflat eu. Sunt o ciudăţenie; un obiect artificial maimuţărind natura. Şi totuşi, simţea că trăieşte. Însă... acum privea altfel lucrurile. Mai întâi, tot ce ţinea de el. Apoi de restul lumii, dar mai ales de Danceman, Sarah şi de toţi ceilalţi de la Triplan.

Ce-ar fi să mă sinucid, îşi spuse. Precis nu sunt programat pentru aşa ceva; proprietarul meu a investit bani grei în mine. Pe care nu vrea să-i piardă.

Programat. Undeva, într-un loc din mine, se află o matrice, o grilă-ecran

Desen de Dan Farcaş

tăindu-mi anumite gânduri, anumite acte.. Şi impunându-mi altele. Nu sunt liber. Niciodată n-am fost, dar abia acum conştientizez faptul; ceea ce schimbă totul.

Opaciză fereastra, aprinse lumina, apoi se dezbrăcă cu atenţie, meticulos. Fusese atent la operaţiile efectuate de cei doi tehnicieni la noua sa mână; avea o idee despre cum îi era structurat corpul. Două plăci principale, câte una în fiecare coapsă; le demontaseră pentru verificarea circuitelor adiacente. Dacă sunt programat, hotărî el, probabil acolo se află matricea.

Labirintul circuitelor îl încurca. Nu mă descurc singur, îşi spuse. Ezită – îmi trebuie codul telefonic, folosit la birou, pentru computerul de clasă BBB.

Luă aparatul şi compuse numărul computerului, la sediul său permanent din Boise, Idaho.

„Serviciile acestui computer se tarifează cu cinci frogi pe minut", anunţă o voce sintetică. „Vă rog să ţineţi în dreptul ecranului cartea dumneavoastră de credit."

Se conformă.

„La semnalul sonor, veţi fi în legătură cu computerul", reluă vocea. „Puneţi întrebările cât mai repede posibil, ţinând seama că răspunsul e dat în milisecunde, în timp ce întrebările..." Reduse volumul sonor. Îl mări abia când pe ecran apăru semnalul audio de intrare al computerului. Pentru moment, maşina nu mai era decât o vastă ureche aţintită spre el – şi spre alte cincizeci de mii de întrebări de pe întreg Pământul.

„Scanează-mă vizual", ceru Poole. „Şi spune-mi unde se află circuitele ce-mi dictează gândurile şi comportarea." Aşteptă. Pe ecran apăruse un ochi mobil, multiplu-faţetat; Poole se deplasă spre centrul camerei, mai la vedere.

Computerul vorbi: „Înlăturaţi panoul pectoral. Presaţi mai întâi sternul, apoi trageţi uşor spre înainte."

O parte a pieptului se desprinse; o lăsă jos, puţin zăpăcit.

„Disting module de control", spuse maşina, „însă nu pot preciza..." Urmă o pauză, în timp ce ochiul parcurgea ecranul. „Observ o rolă de bandă perforată,

instalată deasupra ansamblului cardiac. O puteţi distinge?" Poole întinse gâtul, căutând-o cu privirea. Da, era acolo. „Trebuie să mă retrag", vorbi computerul. „O dată analizate datele de care dispun, voi reveni pentru a da răspunsul. La revedere." Ecranul se stinse.

Îmi voi smulge această bandă din piept, decise Poole. Neînsemnată – cât două mosoraşe; un cap de lectură, o rolă motoare şi una debitoare. Nu distingea vreo mişcare. Rolele păreau inerte. Probabil, gândi, banda exercită un fel de control, în anumite situaţii. Control asupra proceselor mele encefalice. Şi aşa a fost tot timpul cât am trăit.

Atinse rola debitoare. Ar fi de-ajuns să trag şi...

Ecranul videofonului se lumină. „Carte de credit Nr. 3-BNX-882-HQR446-T", rosti vocea computerului. „Aici BBB-307DR, pentru a răspunde la întrebarea dumneavoastră de şaisprezece secunde, din 4 noiembrie 1992. Rola de bandă perforată, aflată deasupra ansamblului cardiac, nu este o matrice de programare, ci un releu pentru aport de realitate. Toţi stimulii senzoriali, primiţi de sistemul nervos central, pleacă de la acest dispozitiv şi a-l atinge ar fi extrem de riscant sau chiar letal. Se pare că nu posedaţi matrice de programare. Răspuns dat. La revedere." Ecranul se stinse.

Infinit de precaut, Poole mângâie încă o dată, cu vârful degetului, cele două role. Înţeleg, gândi el, ameţit. Sau, mai corect, înţeleg? Acest aparat...

Dacă tai banda, lumea mea va dispărea. Realitatea va continua pentru ceilalţi, dar nu şi pentru mine. Fiindcă realitatea mea, universul meu, provin de pe banda asta minusculă. Citită de capul de lectură, care, la rândul lui, transmite impresiile sistemului meu nervos, pe măsură ce ea se derulează agale.

De ani şi ani se derulează, concluzionă.

Se îmbrăcă, se aşeză în fotoliu – un lux transferat de la birourile firmei în propria locuinţă – şi îşi aprinse o ţigară. Când lăsă pe masă bricheta, observă că mâinile îi tremurau. Se relaxă şi suflă în faţă fumul, nimbându-se de cenuşiu.

Trebuie să acţionez calm, îşi spuse. Ce încerc să fac? Să-mi depăşesc programul? Dar computerul n-a descoperit nici o matrice. Să umblu la bandă? Şi dacă da, *de ce*?

Deoarece, îşi răspunse, controlând acest dispozitiv, controlez realitatea. Cel puţin în ce mă priveşte. Realitatea mea subiectivă... şi nimic mai mult. Realitatea obiectivă este o sinteză, generalizare ipotetică, bazată pe o multitudine de realităţi subiective.

Întregul univers mi-e la îndemână, realiză surprins. Doar să aflu cum funcţionează chestia asta. N-am dorit altceva decât să descopăr matricea de programare şi să acced la o funcţionare homeostatică reală: controlul sinelui. Acum însă...

Acum nu şi-ar mai controla doar sinele. Ar putea controla totul.

Iată, deci, ce mă deosebeşte de toţi cei ce s-au perindat prin viaţă înaintea mea, gândi el, sumbru.

Reveni la videofon şi chemă Triplan-ul. Când Danceman apăru pe ecran, rosti

decis: „Vreau să-mi trimiteţi acasă un set complet de micro-utilaje şi un aparat de mărire. Am de lucru la nişte circuite miniaturale.“ Întrerupse legătura, evitând eventualele întrebări.

Jumătate de oră mai târziu, sună cineva la uşă. Era unul dintre maiştrii de la atelier, purtând tot felul de truse. „N-aţi specificat ce anume doriţi, aşa că domnule Danceman a zis să iau toată gama.“

„Şi sistemul optic de mărire?“

„În maşină, pe terasă.“

Poate că vreau să mor, gândi Poole. Îşi aprinse o ţigară şi fumă, aşteptând în picioare instalarea ecranului de mărire, sursei de alimentare şi a pupitrului de comandă. Ceea ce urmăresc eu, de fapt, e curată sinucidere. Se înfioră.

„Ceva-n neregulă, domnule Poole?“ se interesă celălalt, aruncându-i o scurtă privire, în timp ce-şi strângea sculele. „Trebuie că sunteţi încă slăbit după accident.“

„Într-adevăr“, rosti calm Poole. Aşteptă, cu nerăbdare, să rămână singur.

Mărită, banda de plastic căpăta o nouă înfăţişare: o pistă largă, de-a lungul căreia se întretăiau milioane de perforaţii. Eram sigur, îşi spuse. Nu înregistrări magnetice pe un strat de oxid feric, ci chiar fante perforate.

În ocular, banda se deplasa vizibil. Foarte lent, cu viteză constantă, spre capul de lectură.

După părerea mea, se gândi el, perforaţiile sunt nişte porţi logice. Ca la pianul mecanic; plin e nu, gol e da. Linişte şi muzică. Dar cum să mă conving?

Evident, acoperind mai multe perforaţii.

Aprecie cantitatea de bandă rămasă pe rola debitoare, calculă – foarte aproximativ – viteza debitului şi obţinu o cifră. Dacă ar modifica porţiunea vizibilă de bandă, aflată chiar înaintea capului de lectură, până la citirea ei ar trece între cinci şi şapte ore. De fapt, ar oblitera stimulii prevăzuţi să sosească peste câteva ore.

Folosind pensula miniaturală şi lacul opac din trusă, acoperi fâşia de bandă vizibilă. Am anulat stimulii pentru aproape jumătate de oră, socoti. Cel puţin o mie de perforaţii.

Rămâne de văzut, peste şase ore, ce schimbări, dacă e cazul, vor surveni în realitatea înconjurătoare.

♦♦♦

Cinci ore jumătate mai târziu, stătea, împreună cu Danceman, la Krackter's, un bar splendid din Manhattan.

„N-arătaţi prea bine“, observă adjunctul său.

„Nici n-aş avea de ce“, răspunse Poole. Goli paharul, scotch cu lămâie, şi mai comandă unul.

„Accidentul?“

„Într-un fel, da.“

„E vorba... despre ce-aţi aflat la spital?“

Poole ridică privirea, cercetându-l pe celălalt, în lumina filtrată din bar. „Deci ştii."

„Ştiu", continuă Danceman, „că ar trebui să spun «Poole», nu «domnule Poole». Prefer însă a doua variantă şi nu văd de ce aş schimba-o."

„De cât timp ştii?"

„De când aţi fost numit la conducere. Mi s-a explicat că adevăraţii proprietari ai Triplan-ului, aflaţi în sistemul Proxima, preferau ca director o furnică electrică, pe care s-o poată controla direct. Doreau o persoană cu prestanţă şi autoritară..."

„Adevăraţii proprietari?" Era prima oară când auzea vorbindu-se de ei. „Firma are peste două mii de acţionari. Răspândiţi prin toate sistemele cunoscute."

„Marvis Bey şi soţul ei, Ernan, pe Proxima 4. Deţin cincizeci şi unu la sută din acţiuni. Asta se ştia de la înfiinţare."

„Şi eu de ce n-am ştiut?"

„Mi s-a atras atenţia să nu vă spun. Trebuia să fiţi convins că sunteţi singurul în măsură să decidă acţiunile companiei. Cu ajutorul meu. De fapt, familia Bey dădea adevăratele instrucţiuni – eu eram doar un intermediar."

„N-am fost decât un om de paie", spuse Poole.

„Dintr-un punct de vedere, da. Însă pentru mine veţi fi mereu «domnul Poole»."

O bucată din peretele opus dispăru. Şi, totodată, mai multe persoane aflate la mesele din jur. Şi...

Dincolo de geamurile largi ale barului, linia de acoperişuri a New York-ului încetă brusc să mai existe.

Observându-i chipul, Danceman se alarmă: „Ce se-ntâmplă?"

Poole avea vocea răguşită: „Uită-te în jur. Observi ceva schimbat?"

După o privire cercetătoare în sală, Danceman răspunse: „Nu. Ce anume?"

„Mai sunt afară acoperişurile, terasele?"

„Bineînţeles. Aşa, învăluite în smog. Luminile clipesc..."

„Acum ştiu", spuse Poole. Nu se înşelase; fiecare perforaţie obturată însemna dispariţia unui obiect oarecare în planul său de realitate. Se ridică de la masă. „Ne vedem mai târziu, Danceman. Trebuie să mă-ntorc acasă; am de lucru. La revedere." Ieşi din bar, coborî în stradă şi căută un taxi.

Nu mai existau taxiuri.

Şi ele, se gândi. Mă întreb oare ce-am mai putut şterge? Târfe? Flori? Închisori?

În parcarea barului, recunoscu maşina lui Danceman. Merg cu ea, se hotărî. În lumea lui Danceman, mai sunt încă taxiuri; oricând poate opri unul. Şi, în orice caz, vehiculul aparţine firmei, iar eu am o dublură la cheie.

În scurtă vreme decolase, îndreptându-se spre casă.

New York-ul nu reapăruse. La dreapta şi la stânga, vehicule şi clădiri, străzi şi pietoni, magazine... şi în mijloc nimic. Cum aş putea zbura într-acolo? se întrebă. Aş dispărea.

Sau nu? Zbură spre neant.

Fumând ţigară după ţigară, descrise cercuri timp de un sfert de oră... şi atunci, fără zgomot, oraşul reveni. Turti ţigara (adevărată risipă) şi ţâşni spre imobilul său.

Dacă aş insera o porţiune de bandă virgină, reflectă, deschizând uşa, aş

putea...

Firul gândurilor se întrerupse. Cineva şedea în fotoliul său, privind un căpitan kirk la televizor. „Sarah", spuse el contrariat.

Sarah se ridică; era plinuţă şi, totuşi, graţioasă. „Nu te-am mai găsit la spital şi mi-am închipuit că te-ai întors acasă. Încă mai am cheia pe care mi-ai dat-o în martie, după cearta aia de pomină. Vai... pari atât de abătut!" Se apropie, scrutându-i neliniştită chipul. „Te supără rana?"

„Nu e vorba de asta." Îşi dezbrăcă vesta, cravata, cămaşa, apoi panoul pectoral. Îngenunchiat, începu să-şi potrivească mânuşile speciale pentru micro-utilaje. Aruncă o privire către Sarah: „Am descoperit că sunt o furnică electrică. Ceea ce, din anumite puncte de vedere, îmi deschide posibilităţi pe care le explorez în acest moment." Flexă degetele şi la extremitatea arătătorului stâng apăru o micro-şurubelniţă, făcută vizibilă de sistemul optic de mărire. „Poţi privi", adăugă. „Dacă doreşti."

Ea începuse să plângă.

„Ce-ţi veni?" Vorbi cu răutate, întorcându-i spatele.

„Eu... îmi pare rău. La Triplan vă consideram cu toţii un şef foarte de treabă. Vă respectam. Şi acum, totul s-a schimbat."

La ambele margini, banda de plastic conţinea o fâşie laterală neperforată. Decupă din ea o secţiune orizontală, foarte îngustă, apoi, după un moment de gândire, tăie chiar banda, lăsând la derulare o rezervă de aproape patru ore. Potrivi segmentul desprins, în unghi drept faţă de capul de lectură, îl fixă cu adeziv, apoi prinse de-o parte şi de cealaltă banda originală. Inserase astfel un timp mort de douăzeci de minute în fluxul neîntrerupt al realităţii sale. Dacă nu greşea, efectul urma să se facă simţit puţin după miezul nopţii.

„Te repari?" întrebă timid Sarah.

„Mă eliberez", îi răspunse. Hotărî să încerce şi alte modificări. Mai întâi, însă, trebuia să-şi verifice teoria; banda virgină, fără perforaţii, înseamnă lipsa stimulilor, în care caz *absenţa* benzii...

„Cum poţi să arăţi..." murmură Sarah. Porni să-şi adune lucrurile, poşeta, haina, revista audiovizuală. „Eu plec; să nu crezi că n-am văzut cum te uitai la mine, când m-ai găsit aici."

„Mai stai. Hai să-l privim împreună pe căpitanul kirk." Îşi puse cămaşa. „Ţii minte, acum câţiva ani, când existau... câte?... douăzeci sau douăzeci şi două de canale? Înainte să fie interzise posturile independente?"

Încuviinţă, tăcută.

„Ce-ar fi fost dacă toate canalele ar fi emis, pe acelaşi post, *simultan*? Oare ce-am mai fi distins pe ecranul televizorului?"

„Nu ştiu."

„Încetul cu încetul, am fi putut învăţa. Să alegem; să percepem singuri ce ne interesează şi ce nu. Şi ce posibilităţi, dacă am prelucra douăzeci de imagini deodată; gândeşte-te la volumul de informaţii receptat astfel. Oare creierul..." Se întrerupse. „Creierul uman n-ar rezista", reluă, vorbind ca pentru sine. „Teoretic, însă,

un creier semi-organic ar putea reuşi acest lucru."

„Şi tu ai aşa ceva?" întrebă Sarah.

„Da", răspunse Poole.

♦♦♦

Urmăriră emisiunea până la sfârşit, apoi se băgară în pat. Poole rămase, însă, sprijinit de pernă, fumând morocănos. Lângă el, Sarah se agita, aşteptându-l să stingă lumina.

Unsprezece cincizeci. De-acum putea începe oricând.

„Sarah, am nevoie de ajutorul tău. Peste doar câteva minute, mi se va întâmpla ceva ciudat. Nu va dura mult, dar aş vrea să mă supraveghezi. Să vezi dacă..." Schiţă un gest. „Mă transform. Dacă par să adorm, sau dacă vorbesc fără sens, sau..." Vroia să spună «dacă dispar», dar se controlă. „N-o să fie periculos, dar n-ar strica să ai o armă. Ai un pistol, ceva?"

„În poşetă." Acum, Sarah era trează de-a binelea. Ridicată în capul oaselor, îl privea terorizată. Umerii ei cărnoşi, închişi la culoare şi pistruiaţi, tremurau în lumină.

Bărbatul îi aduse arma.

Camera căpătă deodată o neclintire îngheţată. Apoi culorile se estompară. Obiectele păliră, contopindu-se cu umbrele, ca un fum. Tenebrele se îndesiră, pe măsură ce totul devenea din ce în ce mai confuz şi nelămurit.

Ultimii stimuli dispar, îşi spuse Poole. Clipi din ochi pentru a vedea mai bine. Întrezări în pat silueta lui Sarah Benton: un decupaj bidimensional proptit acolo, pierzându-şi conturul, devenind mereu mai vag şi mai incert. Substanţe dematerializate pluteau la întâmplare, suflate de colo-colo ca nişte nori inconsistenţi; elemente se strângeau laolaltă, se separau, se reuneau din nou. Într-un târziu, ultimele urme de căldură şi lumină se risipiră; camera se închise şi se prăbuşi în sine, ca smulsă din realitate. Atunci totul fu învăluit în beznă, alta decât cea nocturnă, un spaţiu fără profunzime, cumva dur, rigid. Pretutindeni domnea tăcerea absolută.

Vru să întindă braţele pentru a atinge obiecte. Dar nu mai avea ce braţe să întindă. Conştiinţa propriului trup dispăruse o dată cu restul universului. Nu mai avea mâini şi, chiar dacă ar fi avut, n-ar fi găsit ce să atingă cu ele.

Deci am dreptate în ce priveşte funcţionarea benzii, îşi spuse, folosind o gură inexistentă pentru a-şi comunica un mesaj inexistent.

Se va sfârşi oare în zece minute? se întrebă. Nu cumva aici am greşit? Aştepta... dar intuitiv ştia că sentimentul scurgerii timpului dispăruse simultan cu celelalte. Pot doar să aştept, îşi dădu el seama. Şi să sper că nu va dura prea mult.

Pentru a-şi impune răbdare, hotărî: voi alcătui un dicţionar. Mai întâi, cuvintele care încep cu *a*. Să vedem. Se concentră. Ananas, automobil, accident, atmosferă, Atlantic, actinie, anunţ... Gândurile mergeau înainte şi termeni fără înţeles defilau prin mintea sa înspăimântată.

Dintr-o dată lumina reveni.

Zăcea pe canapeaua din salon, sub razele filtrate ale unui soare pal. Doi bărbaţi erau aplecaţi asupra lui, cu tot felul de scule în mâini. Specialişti de la mentenanţă, înţelese. Mi-au desfăcut trupul.

„Şi-a revenit“, spuse unul dintre tehnicieni, apoi se ridică şi se dădu de-o parte. Apăru Sarah Benton, fremătând neliniştită.

„Slavă Domnului!“ strigă ea, împingându-şi suflarea umedă în urechea lui Poole. „Mi-a fost atât de frică! A trebuit să-l chem pe domnul Danceman pentru...“

„Ce s-a întâmplat?“ întrerupse brutal Poole. „Ia-o de la cap şi, pentru numele lui Dumnezeu, vorbeşte mai rar. Aşa încât să înţeleg.“

Sarah se stăpâni, găsi timp să-şi şteargă nasul şi reluă agitată: „Ai leşinat. Zăceai acolo, ca un mort. Am aşteptat aproape două ore jumate' şi n-ai dat nici un semn de viaţă. I-am telefonat domnului Danceman – din nefericire, l-am trezit – şi, pe la vreo patru şi ceva, au venit oamenii ăştia. De-atunci tot lucrează. Acum e şase şi un sfert dimineaţa. Şi mie mi-e foarte frig şi vreau să mă culc; nu mai pot merge azi la serviciu; nu pot.“ Se întoarse cu spatele, smiorcăind. Zgomotul îl enervă pe Poole.

Unul dintre cei doi rosti: „Ai umblat la banda de realitate.“

„Da“, spuse Poole. De ce să nege? Oricum, descoperiseră lipitura. „Nu trebuia să rămân atât de mult în neant. Am inserat doar o porţiune de zece minute.“

„Da, dar ai stopat derularea benzii“, explică tehnicianul. „Banda s-a oprit; segmentul adăugat a blocat mecanismul, care s-a deconectat automat, evitând astfel ruperea benzii. Ce te-a făcut să umbli la releu? Nu ştiai la ce riscuri te expui?“

„Nu eram foarte sigur.“

„Însă bănuiai ceva.“

Poole replică înverşunat: „Exact asta mă şi interesa.“

„Nota de plată este de nouăzeci şi cinci de frogi. Dacă doreşti, poţi plăti şi în rate.“

„O.K.“ Se ridică şi se aşeză; era puţin ameţit. Îşi frecă ochii şi grimasă. Îl durea capul şi foamea se făcea simţită.

„Data viitoare“, reluă primul tehnician, „răzuie puţin grosimea benzii. Aşa eviţi blocarea. N-ai bănuit că există un sistem de securitate? Care să oprească banda, în loc s-o...“

Poole îl întrerupse cu voce joasă, încordată: „Ce s-ar întâmpla dacă n-ar trece deloc bandă prin dreptul capului de lectură? O lipsă totală... absolut nimic. Celula fotoelectrică emiţând lumină, fără nici un obstacol în cale.“

Specialiştii schimbară priviri. Unul dintre ei vorbi: „Toate impulsurile neuro-electronice ar străbate întreruperile de securitate, intrând în scurt.“

„Adică?“

„Adică ar distruge mecanismul.“

„Am studiat circuitul“, reluă Poole. „Nu e tensiune suficient de mare pentru străpungere. Metalul nu se topeşte la un curent atât de slab, chiar dacă terminalele intră în contact. Aici e vorba de aproximativ o milionime de watt, într-un conductor

de cesiu lung de aproape trei milimetri. Să presupunem că, la un moment dat, funcţie de perforaţiile benzii, există un miliard de combinaţii posibile. Curentul total la ieşire nu e cumulativ; intensitatea depinde de debitul bateriei folosită la acest tip de modul, or ea nu poate fi prea mare. Chiar şi cu toate circuitele închise şi alimentate.“

„De ce am minţi?“ întrebă, plictisit, un tehnician.

„De ce nu? Există aici posibilitatea cunoaşterii depline prin experienţă. Desăvârşită. Să asimilezi universul în totalitatea sa, să fii momentan în contact cu întreaga realitate. Ceva ce nici un om n-a reuşit vreodată. O simfonie completă şi atemporală, pătrunzându-mi în minte cu toate instrumentele cântându-şi notele simultan şi, totuşi, distinct. Toate simfoniile! Înţelegeţi?“

„Te va arde definitiv“, vorbiră deodată cei doi tehnicieni.

„Nu cred.“

Sarah interveni: „Vreţi o cafea, domnule Poole?“

„Da.“ Atinse cu tălpile podeaua rece şi frisonă. Apoi se ridică. Îl dureau toate încheieturile. M-au ţinut întins pe canapea o noapte întreagă, îşi dădu el seama. La urma urmei, putea să fie şi mai rău.

♦ ♦ ♦

Aşezat la masă, în faţa lui Sarah, Garson Poole sorbi din cafea. Tehnicienii plecaseră de mult.

„Acum n-o să mai faci experienţe asupra ta, aşa-i?“ întrebă Sarah, tristă.

Poole scrâşni. „Aş vrea să pot controla timpul. Să-l întorc înapoi.“ Se gândi, să tai un segment de bandă şi să-l lipesc cu capul în jos. Cauzalitatea s-ar desfăşura astfel pe dos. Şi merg, deci, cu spatele, coborînd treptele, de la aria de aterizare de pe terasă până la uşa mea, deshid uşa, închisă cu cheia, mă apropii cu spatele de chiuvetă, de unde iau nişte farfurii murdare. Mă aşez la masă, în dreptul lor, le umplu pe rând cu mâncare produsă de stomacul meu... Pe urmă pun mâncarea înapoi în frigider. De unde o scot a doua zi, o împachetez în pungi, pe care le duc la supermarket şi le repartizez pe raioane. În cele din urmă, mi se dau bani de la casă, din încasările zilnice. Mâncarea e sortată în navete de plastic, trimisă din oraş către culturile hidroponice de peste Atlantic, unde revine în copaci, în lanuri, în trupurile animalelor moarte sau este îngropată adânc, în pământ. Şi ce-ar dovedi toate astea? Un film derulat invers... nimic în plus faţă de ce ştiu eu, or asta nu-i de ajuns.

De fapt, îmi doresc realitatea ultimă şi absolută, fie şi numai pentru o fracţiune de secundă. După nu mai contează, deoarece voi cunoaşte totul; nimic n-ar mai rămâne de înţeles sau de văzut.

Aş putea încerca încă o modificare, îşi spuse. Înainte să tai banda. Să fac eu perforaţii în ea, pentru a vedea ce se întâmplă. Interesant, fiindcă surpriza va fi totală.

Cu vârful unei micro-scule, găuri aleatoriu banda, cât mai aproape de capul de

lectură... Nu dorea să aştepte prea mult.

„Mă-ntreb dacă şi tu vei observa ceva", îi spuse lui Sarah. Din câte-şi dădea seama, probabil că nu. „Nu ştiu ce-o să se întâmple", continuă. „Vreau doar să te previn; să nu-ţi fie frică."

„Of, Doamne", murmură ea.

Privi la ceas. Trecu un minut, apoi al doilea, al treilea. Şi atunci...

În mijlocul camerei apăru un cârd de raţe verzi şi negre. Măcăiau susţinut, după care părăsiră podeaua, urcând să se lipească de tavan, o masă frenetică de aripi şi pene ce se zbăteau în zadar să scape.

„Raţe", spuse Poole, minunându-se. „Am făcut o gaură prin care a trecut un cârd de raţe sălbatice."

Acum apărea altceva. Un parc şi o bancă, pe care stătea un om între două vârste, în zdrenţe, citind un ziar rupt şi mototolit. Ridică o clipă privirea, întrezărindu-l vag pe Poole, schiţă un zâmbet ce descoperea dantura prost îngrijită, apoi se adânci din nou în lectură.

„Îl vezi?" o întrebă Poole pe Sarah. „Şi raţele." În aceeaşi secundă, raţe şi vagabond dispărură. Nimic nu rămase în urma lor. Intervalul perforat de Poole trecuse cu repeziciune.

„Nu erau reale", spuse Sarah. „Nu-i aşa? Atunci cum..."

„Tu nu eşti reală...", întrerupse el. „Nu eşti altceva decât un stimul pe banda mea de realitate. O perforaţie pe care n-o pot obtura. Dar tu, la rândul tău, unde exişti? Într-o altă bandă de realitate, sau într-o realitate obiectivă?" Un semn de întrebare aici: nu ştia răspunsul. Poate nici Sarah nu ştia. Poate existenţa ei se desfăşura pe o mie de benzi de realitate; poate figura pe toate benzile de realitate din lumea asta. „Dacă tai banda", continuă el, „vei fi peste tot şi nicăieri. Laolaltă cu întregul univers. Adică atât cât îl percep."

Sarah bâigui: „Sunt reală."

„Vreau să cunosc absolut totul", spuse Poole. „De-asta trebuie să tai banda. Dacă n-o fac acum, o voi face altădată; până la urmă, tot se va întâmpla." Atunci de ce să mai aştept? se întrebă. Şi, oricum, e posibil ca Danceman să-mi fi informat fabricantul, proprietarii, să ia măsuri pentru a mă opri. Poate fiindcă le periclitez proprietatea – pe mine însumi.

„Până la urmă, mă faci să-mi pară rău că nu m-am dus la lucru", spuse Sarah, întristându-se.

„Du-te."

„Nu vreau să te las singur."

„Mă descurc."

„Nu, nu te descurci. O să-ţi tai alimentarea sau ştiu eu ce altă prostie, şi o să te sinucizi, numai din cauză că ai descoperit că nu eşti om, ci furnică electrică."

Nu era foarte departe de adevăr. „Poate." Oare totul se reducea la acest unic motiv?

„N-am cum să te conving", constată ea.

„Nu."

„Atunci rămân", se hotărî Sarah. „Chiar dacă nu pot face nimic. Pentru că, dacă plec şi mori, tot restul vieţii o să mă-ntreb ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi rămas. Înţelegi?"

Încuviinţă.

„Poţi începe", spuse Sarah.

Poole se ridică. „N-o să mă doară", o preveni. „Chiar dacă tu vei crede altfel. Ţine minte că roboţii organici au circuite de minimizare a durerii. Voi simţi, în schimb, cele mai intense..."

„Nu mă interesează", întrerupse ea. „Fă ce vrei sau, dacă vrei, nu fă nimic."

Acţionă neîndemânatic – îi era frică – comenzile micro-mânuşilor; culese o lamă ascuţită, minusculă. „Voi tăia banda instalată sub panoul meu pectoral", vorbi, privind ecranul de mărire. „Asta e tot." Când ridică lama, mâna îi tremura. Gândi, într-o secundă, totul se va termina. Totul se va sfârşi. Şi... Va mai fi timp să lipesc cele două capete, realiză deodată Poole. Cel puţin jumătate de oră. Dacă mă răzgândesc.

Tăie banda.

Sarah îl fixa temătoare. Murmură: „Nu s-a întâmplat nimic."

„Trebuie să treacă treizeci-patruzeci de minute."

După ce îşi eliberă mâinile, se aşeză din nou la masă. Vocea îi fusese nesigură; fără îndoială, Sarah remarcase şovăiala. Se enervă pe sine însuşi, dându-şi seama că o speria. „Îmi pare rău", spuse, fără nici un rost; dorea să se scuze în faţa ei. „Ar fi trebuit să pleci", adăugă, cuprins de panică. Se ridică din nou. Şi ea făcu la fel, un gest reflex; respira precipitat, neliniştită, cu chipul încordat. „Hai, pleacă", rosti Poole, apăsat. „Du-te la birou, unde ar fi trebuit să fii deja. Unde ar fi trebuit amândoi să fim." Voi lipi banda la loc, îşi spuse; nu pot suporta tensiunea asta.

Întinse mâinile spre mânuşi, trăgându-le anevoie, cu degetele înţepenite. Când privi prin lentile, văzu spotul celulei fotoelectrice orientat în sus, direct pe capul de lectură; în aceeaşi clipă, observă extremitatea benzii dispărând... şi înţelese brusc. E prea târziu. Banda a trecut. Doamne, gândi Poole, ajută-mă. Banda s-a derulat mai repede decât credeam. Deci *acum*...

Văzu mere, pavaje şi zebre. Simţea căldură, textura catifelată a unor haine; valurile oaceanului îi mângâiară trupul şi asprul vânt nordic se agăţa de el, ca pentru a-l împinge undeva. Sarah îl înconjura de pretutindeni, la fel şi Danceman. New York sclipea în noapte şi vehicule zburau, zvâcnind în cerul nocturn din jurul lui, şi ziua, şi inundaţiile, şi seceta. Unt i se lichefia pe limbă şi, în acelaşi timp, era asaltat de gusturi şi arome nesfârşite: prezenţa amară a otrăvurilor, lămâile, firele ierbii văratice. Cădea; se îneca; se odihnea în braţele unei femei, într-un vast pat alb, în timp ce un zgomot ascuţit îi sfâşia timpanele: alarma unui ascensor, blocat într-unul din vechile hoteluri decrepite din centrul oraşului. Trăiesc, am trăit, nu voi trăi niciodată, îşi spuse şi, simultan cu aceste gânduri, se revărsară cuvintele şi sunetele toate; insecte ţiuiau şi bâzâiau, iar el era pe jumătate scufundat într-un ansamblu complex de agregate homeostatice, undeva în laboratoarele Triplan-ului.

Vroia să-i vorbească lui Sarah. Deschise gura şi încercă să formuleze cuvinte...

să ordoneze într-un anume fel enorma mulţime de termeni ce-i iluminau mintea, pârjolindu-l cu semnificaţia lor absolută.

Îl ardea gura. Se întrebă de ce oare.

♦ ♦ ♦

Lipită de perete, Sarah Benton deschise ochii şi văzu fumul spiralând printre buzele întredeschise ale lui Poole. Apoi robotul se prăbuşi, pe coate şi genunchi, şi se chirci încet într-o grămadă zdrobită, ghemuită. Nu mai trebuia să-l examineze; îşi dădu seama că „murise".

Poole şi-o făcuse cu mâna lui. Nu putea simţi durerea; chiar el spusese asta. Sau foarte puţin; o idee doar. În orice caz, acum totul se terminase.

Ar fi bine să-l anunţ pe domnul Danceman, se hotărî ea. Încă zguduită, traversă camera spre videofon, luă aparatul şi compuse din memorie numărul.

Credea să sunt un stimul pe banda lui de realitate, îşi spuse. Aşa încât a fost convins că mor şi eu o dată cu el. Ce ciudat. De ce şi-a imaginat aşa ceva? El n-a fost niciodată legat de lumea reală; a „trăit" într-o lume electronică proprie. Ce straniu.

„Domnule Danceman", vorbi ea, odată făcută legătura, „Poole nu mai e. S-a autodistrus în faţa mea. Ar trebui să veniţi."

„Deci, în sfârşit, am scăpat de el."

„Da, şi nu va fi deloc bine."

„Trimit doi oameni de la atelier." Danceman privi, pe lângă ea, la silueta lui Poole, ghemuită în apropierea mesei. „Du-te acasă şi odihneşte-te", îi spuse lui Sarah. „Probabil eşti foarte obosită."

„Da. Mulţumesc, domnule Danceman." Închise şi rămase nehotărîtă.

Pe urmă observă ceva.

Mâinile mele. Le duse în dreptul ochilor. Cum se face că văd prin ele?

Dar şi pereţii camerei îşi pierdeau, la rândul lor, contururile.

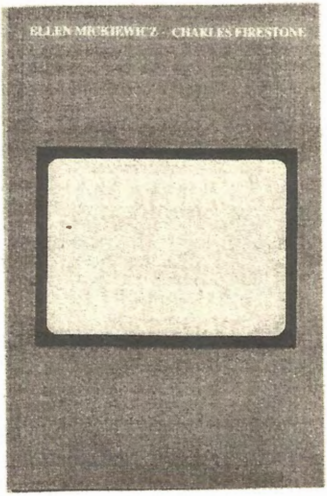
Tremurând, se apropie de robotul inert, se opri, neştiind ce să facă. Prin picioarele ei se distingea covorul, mai întâi ceţos, apoi tot mai transparent, până ce văzu, prin el, straturi succesive de materie dezintegrându-se.

Poate dacă reuşesc să lipesc la loc capetele benzii... se gândi ea. Dar nu ştiu cum. Iar silueta lui Poole devenise imprecisă.

Vântul dimineţii bătea în jurul ei. Nu îl simţea; începuse, deja, să nu mai aibă senzaţii.

Vânturile continuau să bată.

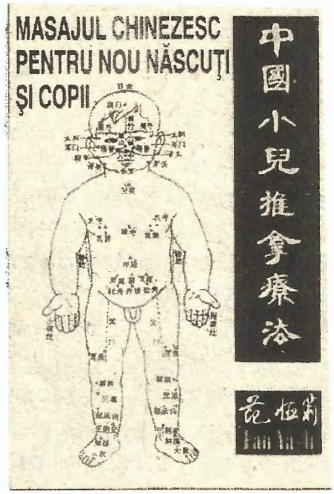
Traducere de
Cristian Lăzărescu

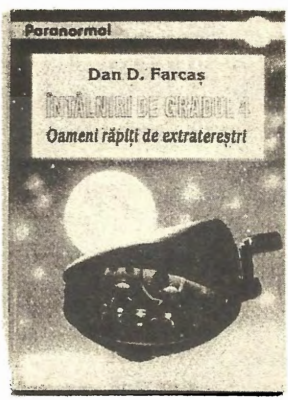
Televiziunea şi alegerile
144 pagini, 2900 lei
Atât această carte, cât şi „Masajul chinezesc pentru nou născuţi şi copii“ şi „Terapia hormonală de substituţie“ pot fi cumpărate sau comandate direct de la S.C. „Ştiinţă & Tehnică“ S.A.
Piaţa Presei Libere nr. 1, cod 79781, sector 1, Bucureşti.
Tel: 617 58 33 Fax: 222 84 94

Terapia hormonală şi de subtituţie
245 pagini, 4900 lei

Masajul chinezesc pentru nou născuţi şi copii
192 pagini, 4900 lei

Întâlniri de gradul 4
Editura Teora, 1996, 192 pagini, 7000 lei
În ciuda unor volume recent apărute şi a săptămânalelor generoase cu acest subiect, cititorulromân are încă o imagine trunchiată asupra extratereştrilor şi a raporturilor pe care le stabilesc aceştia cu pământenii. De aceea autorul cărţii de faţă, Dan Farcaş, şi-a propus să prezinte o sinteză care să-l ajute să înţeleagă întrega amploare a provocării cu care suntem confruntaţi. Cartea nu se adresează unor exaltaţi sau unor amatori de senzaţional cu orice preţ, ci unor oameni normali convinşi că mai există fenomene pe care învăţătura predată în şcoală nu le poate încă explica.

POŞTA REDACŢIEI

RADU R. EUGEN
Frumoasă încercarea din "Dunga", totuşi mult prea schematică pentru ca să fie altceva decât o încercare de parabolă. Mai trimite.

JEAN-LORIN STERIAN
I-am transmis domnului Bugariu textul. Din păcate altceva n-am primit.

IOAN PĂTRAŞCU
"Nostalgie" putea ieşi cu mult mai bună; am apreciat neaşteptata schimbare de ton din final, dar cam atât... Oricum, îmi place stilul.

LIVIU MELINTE
Nu este SF.

COSTIN ROBERT
Interesant. Am reţinut-o până mai trimiţi ceva, ca să-mi pot forma o părere mai exactă.

SOARE ADRIAN
Str.Popa Iancu, nr.8, sector 2, Bucureşti, tel.687.57.49, vinde colecţia de Povestiri ştiinţifico-fantastice (Anticipaţia) integral: nr.1-529.

HORIA GRIDEANU
Str.Ioan N.Roman, nr.10 A, 8700, Constanţa, tel: 041/634861, oferă spre vânzare CPSF nr.1-467 (seria veche), precum şi colecţii complete ale revistei Ştiinţă şi tehnică pe 1949, 1950, 1954-1964, 1983-1985, Almanahul Anticipaţia 1983 şi 1990, şi Almanahul Ştiinţă şi tehnică pe 1958-1974, 1981, 1982, 1986, 1988.

LADISLAU DARADICI
Elegant deşi fantast "Şi n-am..." L-am reţinut pentru publicare.

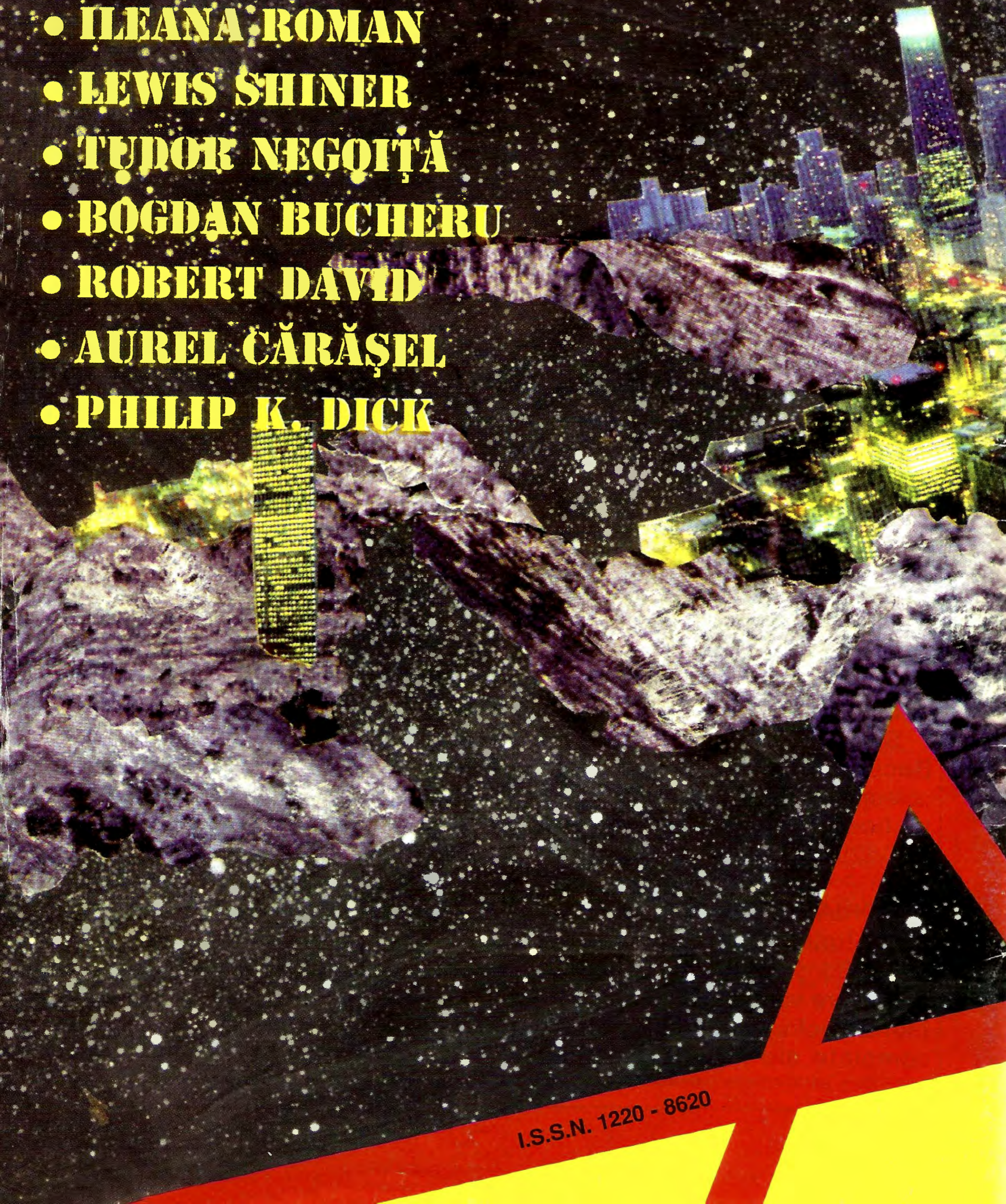
MAN ADRIAN
"Gândotipografia" începea tare bine, dar ratează prin scene plate şi dezamăgitoare. "Deşertul..." este doar amuzant, iar "Invazia..." se pierde în lungimi. Am senzaţia că trebuie strunite serios excesele.

TOFAN RAREŞ
Nu mai trimite lucrări nedactilografiate. Textul nu este elocvent.

SF Club "NOI" din Focşani ne trimite următoarea autoprezentare: preşedinte Codruţ Răcoşanu (contact: Str. Prof. Caian, bl.3, apt.9); înfiinţat în ianuarie 1993; domenii de activitate literatura, pictura, grafica, BD-ul; întâlniri săptămânale, vinerea, la adresa Bd. Independenţei, nr.2, tel/fax 037/621504.

Mihai-Dan Pavelescu.

- ALEXANDRU MIRONOV
- VOICU BUGARIU
- GREGORY BENFORD
- ILEANA ROMAN
- LEWIS SHINER
- TUDOR NEGOIȚĂ
- BOGDAN BUCHERU
- ROBERT DAVID
- AUREL CĂRĂȘEL
- PHILIP K. DICK

I.S.S.N. 1220 - 8620